

ANT

TİP Genel
Yönetim
Kurulu
neler
görüştü ?

Haftalık Dergi • 18 Mart 1969 • Sayı: 116 • 125 Kuruş

EMPERYALİZMİN MONTAJ TUZAĞI

HAFTANIN NOTLARI

Demirel'in kabusu

Seçim dönemine girdiği bir arada, uzun sürede beri siyasi İhtiraslarını tatmin etmek için çeşitli oyulara başvuran Celal Bayar ve bir kısmı eski Demokratlar, yeni bir manevra gevirerek AP Genel Başkanı Demirel'i oldukça gic duruma düşürmüştürler. Eski Demokratların siyasi haklarının, koluk kaybetmemek endesi içindeki AP iktidarı tarafından bir türlü lade edilmemesi üzerine YTP ile ilişki kurulan eski cumhurbaşkanı Celal Bayar, son olarak Atatürk'ün yakını arkadaşlarından bir kısmının da YTP'ye girmesini sağlayarak Demirel'e gözdağı vermiştir. YTP, eski Demokratlar'ın da desteğini alarak seçime girdiği takdirde AP'nin DP'den müdevver eylarını mutlaka büyük ölçüde bölecek, hatta AP'yi tek başına iktidara gelememek tehlikesiyle karşı karşıya bırakacaktır. Eski Demokratlar bu şantajı kullanarak, AP Büyük Kongresinde, «Eski Demokratların siyasi haklarınınadesis yolunda verilen kararın kanunlaştırılmasını sağlamaya çalışmaktadır.

AP'nin DP'den müdevver eylarını mutlaka büyük ölçüde bölecek, hatta AP'yi tek başına iktidara gelememek tehlikesiyle karşı karşıya bırakacaktır. Eski Demokratlar bu şantajı kullanarak, AP Büyük

Kongresinde, «Eski Demokratların siyasi haklarınınadesis yolunda verilen kararın kanunlaştırılmasını sağlamaya çalışmaktadır.

9

mart

İşçiye saygısızlık

■ TİP Genel Sekreteri Rıza Kuşas, Türkiye'de patronlar tarafından işçilerle karşı uygulanan insanlık - dışı bir islemi daha açıklamış ve «Türkiye'deki bütün işyerleri ve patronlar tarafından anayasaya aykırı olarak hazırlanan işyerleri iç yönetmelikleri uygulamakta ve işçilerin üzerleri sabah akşam bir hizas gibisi aranmaktadır. Anayasamızın 15. maddesi, kimse, kanuna yetkilii kılınan mercili emri bulunmadıkça üstünün aranamayacağını amdir. Anayasamızın bu açık ve segik hükümine rağmen bugün Türkiye'de işçilerin üzerleri işyerleri tarafından aranmaktadır. 1969 bütçe müzakereleri sırasında konu gerek genel başkanımız tarafından, gereksinim taraflıdan Çalışma Bakanlığı'na duyurulduğu halde anayasaya aykırı olarak işçilerin istisnaların aranması hala yasaklanmamıştır.» demistiştir.

Protesto edildi

■ Amerikanın M. I. T. Üniversitesi profesörlerinden Dr. Daniel Lerner, İstanbul İktisat Fakültesi'nde «Milletin Oluşması» konulu bir konferans vereceği sırada devrimci öğrenciler tarafından protesto edilmiştir. Amerikalı profesör, yükselen «Go Home» nişaları karşılıkla konferansına devam etmek imkanını bulamamıştır. Öğrenciler, sonra İktisat Fakültesi Dekanı Prof. Abdullah Türkoglu'nun kapusu önünde de oturarak yine emperyalizm aleyhindeki protestoya devam etmişlerdir.

Yücel anıldı

■ Eski milli eğitim bakanlarından ve köy enstítülerinin kurulmasından en fazla emeği geçenlerden biri olan Hasan Ali Yücel, ölüm yıldönümünde Ankara'da yapılan bir törenle anılmıştır. Törende konuşan Can Yücel, Necat Erder ve Fakir Baykurt, Hasan Ali Yücel'in devrimci kişiliğini belirtmişler ve anılarını anlatmışlardır.

10

mart

NATO'ya karşı

■ Bir süre önce Batı Almanya Cumhurbaşkanı seçilen Gustav Heinemann, başkan seçiliktenden sonra verdiği ilk demeçte «Almanya NATO'dan çıkmadır» demistiştir. Heinemann, Batı Almanya NATO üyesi olarak kaldığı sürece ikinci Almanya'nın birleştirilmesinin imkansız olduğunu belirtmiş, tek çıkış yolun tarafıza kalmak olduğunu söylemiştir. NATO Güney Avrupa kesimi Başkomutanı Amiral Horacio Rivero da İtalyan İ. Tempo Gazetesi'ne verdiği demeçte, Akdeniz'de dolanan her Sovyet gemisine karşılık NATO'nun sekiz savaş gemisi bulunduğunu belirterek NATO saldırısının bir kez daha ortaya koymuştur.

Özel sektörçülük

■ Özel yüksek okullar açılmasına izin verilerek yaratılan yeni səmərri mekanizmasının özel sektörü AP iktidarı tarafından desteklenmesi, hatta ancak devletce yapılabileceği anayasaya ile saptanmış olan faaliyetlerin dahi özel sektör kuruluşlarına devri üzerine açılan özelcilik saltanatı, her gün yeni yeni skandalların yaratılmasına da yol açmaktadır. Gaziantep'te bir müteahhit de başkanlığına müracaat ederek özel cezaevi açmak istedigini bildirmiştir. Doğan Mennan adlı müteahhit, «Bugün Türkiye'de her şey özelleşiyor. Hukuk Fakültesi ile harp okulu açılması için de müracaat edildi. Özel cezaevi açılması da bence normaldir» demistiştir.

İsveç'te yayınlandı

■ Aşık İhsan'ın hayatı ve eserleri üzerine Barbro Karabuda'nın yazdığı «Anklagelser» adlı kitap, İsveç'in ünlü yayınevlerinden Albert Bonniers Förlag tarafından yayınlandı. Stockholm'de iki bir baskı ile ve Güneş Karabuda tarafından çekilmiş güzel bir kapak fotoğrafıyla yayınlanan eserde özellikle İhsan'ın devrimci girleri İsveçli okurlara tanıtmaktadır.

11

mart

25 yıl hapis

■ TİP'in Eskişehir İl Başkanı Turgut Kazan aleyhine «hükümete hakaret» iddiasıyla yeni bir kovuşturma daha açılmıştır. Savcılık, İl başkanlığı kanalıyla halka dağıtılmış bulunan bayram mesajında hükümete hakaret görmüş ve bu konuda ifadesini almış üzere Kazan'ı savcılığa davet etmiştir. Bu, Turgut Kazan aleyhine açılmış altıncı kovuşturmada ve 25 yila kadar hapis istenmektedir. Yöneticiler, durağında «çabalarımızın hedefi, şuramızın toplanmasını sağlamaktır» demislerdir.

Faşist baskılar

■ Kanlı AP iktidarinin ve Türkiye'deki Amerikan emperyalizminin yurt dışındaki devrimci öğrenciler tarafından protesto edilmesi, içteki faşist baskınların yurt digna da taşırılmasına vesile sayılmıştır. Digeri Bakanlığında çeşitli bakanlıklar temsilcilerinin ve Emniyet Genel Müdürlüğü yetkililerinin katıldığı bir toplantı yapılmış, toplantıda öğrencilere müttefiklerinin, emniyet teşkilatının öğrencilerin asrı davranışlarıyla ilgilenmesi kararlaştırılmıştır. Toplantıdan hemen sonra da, ilk kademedede 16 öğrencinin öğrencilikle ilişkileri keslimiştir.

İki kitap toplatıldı

■ Kitap toplama komedisi geçen hafta da devam etmiştir. Henri Lefebvre'in «Lenin'in Hayatı ve Eserleri» adlı kitabı Ankara İkinci Suh Ceza Hakkı'nda kararıyla toplatılmış, eseri Türkçeye çeviren Rasih Nuri İleri hakkında da giyab tevkif kararı verilmiştir. İstanbul'da ise Ünci Kitabevi'nin yayınladığı ve Atilla Tokath'ın hazırladığı «Sovyet Şairleri Antolojisi»nin toplatılması, savcılık tarafından 1. Suh Ceza Mahkemesi'nden istenmiş, isteğin bu mahkeme de reddi üzerine, toplatma kararı 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nden alınmıştır. Bu silir antolojisinde de «komünizm propagandası» yapıldığı İleri sürülmektedir.

12

mart

TÖS dâvâsi

■ Ankara Basın Savcısı'nın dite, «amaçları dışına çıkarıp politika yaptıkları» gereçesiyle hakkında kapatma davası açılmıştır. Türkiye Öğretmenler Sendikası ve Türkiye Öğretmenler Dernekleri Milli Federasyonu'nun duruşmasına Ankara 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde başlanmıştır. İki kuruluşun yöneticileri de, ifadelerinde, politika ile işleri olmadığı bilimsel çalışma yaptıklarını belirtmişlerdir. Yöneticiler, durağında «çabalarımızın hedefi, şuramızın toplanmasını sağlamaktır» demislerdir.

Che

CIA'nın marifeti!

■ Ayhak Amerikan True Dergisi'nde Guevara'nın 1967 yılında Bolivya'da yakalandıktan sonra öldürülmesinden sonra CIA'ya Amerikan özel kuvvetlerinden 600 kişilik bir ekip göndererek anti - gerilla faaliyetlerini yürütecek Bolivya'lı askerler eğitilmiştir, bunlara havadan keshin için özel uçaklar da sağlanmıştır. Johnson tarafından onaylandıkta sonra uygulanan bu karardan sonra Guevara'nın yakalandırm ve öldürülmesinin Beyaz Saray'daki planlarını ve Bolivya'daki CIA ajanlarının isteklerine aykırı olduğu belirtilemektedir. Bilindiği gibi, Guevara'nın Gerilla Günlüğü'nde, ABD'nin Latin Amerika'da da ikinci bir Vietnam Savaşı başlatmak amacıyla olduğu belirtilmektedir.

Anadolu Ajansı'nda grev!

Mustafa Kemal'in milli mücadele yıllarında «Türk Milletinin sesini dünyaya duyurmak için» kurduğu Anadolu Ajansı, çalışanların Genel Müdür Atilla Onuk tarafından tanımaması üzerine greve gidişti. Dolayısıyla 48 yıllık tarihinde ilk defa 10 Mart'tan itibaren susmuştur. AA'nın personeli ve mensup oldukları sendika, grevde yüzde yüz haklıdır. Ancak, emekçi sınıfının en aydın kesimini teşkil eden gazetecilerin yaptığı grevde sadece Atilla Onuk ve tüccar zammı meselesi üzerinde durulması, AA'nın iktidarı dümensiyundan oluşanun Mustafa Kemal'e ihanetinin söz konusu edilmemesi gazeteciler sendikası için büyük bir ihmaldir. Bir panayır havası içinde yapılan grevde bir takım politikacılar ve sanatçılar gazetelerde kendilerinden söz ettirebilme için mutuklar çekmişler, şarkilar söylemişler, grev gömleği giymişlerdir. Oysa öte yandan Türkiye Basmevi'nde teknisyenlerin girişikleri greve hiç kimse ilgi göstermemiş, aynı işkolunun kol işçileri üvey evlad muamelesi görmüşlerdir.

13 mart**14** mart**15** mart**Bono rezaleti**

■ Devlet gelirlerinin bir kısmını karşılamak üzere 27 Mayıs'tan sonra Milli Birlik Komitesi tarafından ihdas edilen tasarruf bonoları, sekiz yıldır bazı açıköğretim spekülatörler için bir vurgun mekanizması halinde işledikten sonra yeni bir şekilde bağlanmıştır. Nisan ayında İİB'den tasarruf bonoları yeni hanturulan bonolarla değiştirilecektir. Ellerindeki bonoların kendilerine alt olduğunu ispatlayabilenlere eşit degerde bono verecek, ispatlayamayanlardan ise yüzde 20 - 40 arasında vergi kesilecektir. Bu vergi kesintisi, esasen dar gelirli vatandaşları yüzde yüz dolandırılmış olan bono spekülatörlerine müstahaktır ama, henüz tasarruf bonolarını elden ekşirmeyen bir çok vatandaşın bonoları elinde kalacak, yada kendisine sit olduğunu ispatlayamadığı, lakin bu zoraki tasarrufun yüzde 20 - 40'ını bir anda yiyecektir.

Özel okullar

■ Özel Bor mühendis ve mimarlık yüksek okulundan mezun olan öğrencilerin diplomalarının iptali için açılan davaya Damıştaş Dava Daireleri Genel Kurulu'nda bakılmış ve davacı avukatlarının anayasaya aykırılık iddiaları dikte alarak, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun Anayasa Mahkemesine sevkine karar verilmiştir.

Kanlı Pazar önergesi

■ İstanbul'daki Kanlı Pazar olaylarıyla ilgili olarak Birlik Partisi Genel Başkanı Hüseyin Balan'ın, İçişleri Bakanı Faruk Sükan hakkında verdiği gensoru önergesinin gündeme alınması, Millet Meclisi'nde AP yoğunluğunun oylarıyla reddedilmiştir. Başta Onerge sahibi Balan olmak üzere bütün muhalefet partileri sözcüleri Kanlı Pazar olaylarında birinci derecede İçişleri Bakanı Sükan'ın sorumlu olduğunu söylemişler, TİP Grubu adına konuşan Kemal Nebioglu, İstanbul Valisi Vefa Poyraz'ın, dolayısıyla hükümlüne kanlı olayların hazırlandığından dokuz gün önce haberdiğini açıklamıştır. İçişleri Bakanı Sükan ise, olayların sorumluluğunu socuların üzerine yüklemeye kararlılığını göstermiştir. CHP Genel Başkanı İnönü de, Sükan'a «Beyazıt'tan Taksim'e yürüyenlerin adları okundu; TİP'ten günler, bunlar... Peki sen öbür tarafta AP'den bulunanları okuyor musun?» diye sormuş ve AP'lilere «Akibetinizin ne olacağı belli değildir» demistiştir.

Demircioğlu Caddesi

■ Altıncı Filo ziyareti sırasında Teknik Üniversite Öğrenci Yurdu'nu basan toplum kuruluşları tarafından ödürlülmüş bulunan genç sosyalist Vedat Demircioğlu'nun adının Gümrüsuya Caddesi'ne verilmesi için Belediye Meclisi'ne bir teklife bulunulmuştur.

Çölok tutuklandı

■ Halk Oyuncuları tiyatro topluluğu sanatçılardan Ayberk Çölok, Arnavutluk Folklor Ekibi'nin gösterileri sırasında «komünizmi övdüğü» iddiasıyla tutuklanmıştır. Rohi bunalmış içindeki sanatçının gösterileri sırasında yaptığı konuşmaları siyasi polis derhal kitabına sydurmuş ve hakkında dosya düzenleyerek kendisini savcılığa sevk etmiştir. Savcığın isteği üzerine Nöbetçi Suik Ceza Mahkemesi de, Çölok'un tutuklanmasına karar vermiştir.

Mahküm Oldular

■ İki yıl önce T.M.T.F.'nın başarısıyla ilgili bir bildiri dağıtıkları iddiasıyla yargılanmakta olan Yücel Yaman ve Mustafa Özgür bir yıl hapis ve üç ay Devell'e ikanete mahküm edilmişlerdir.

Sürekli eylem

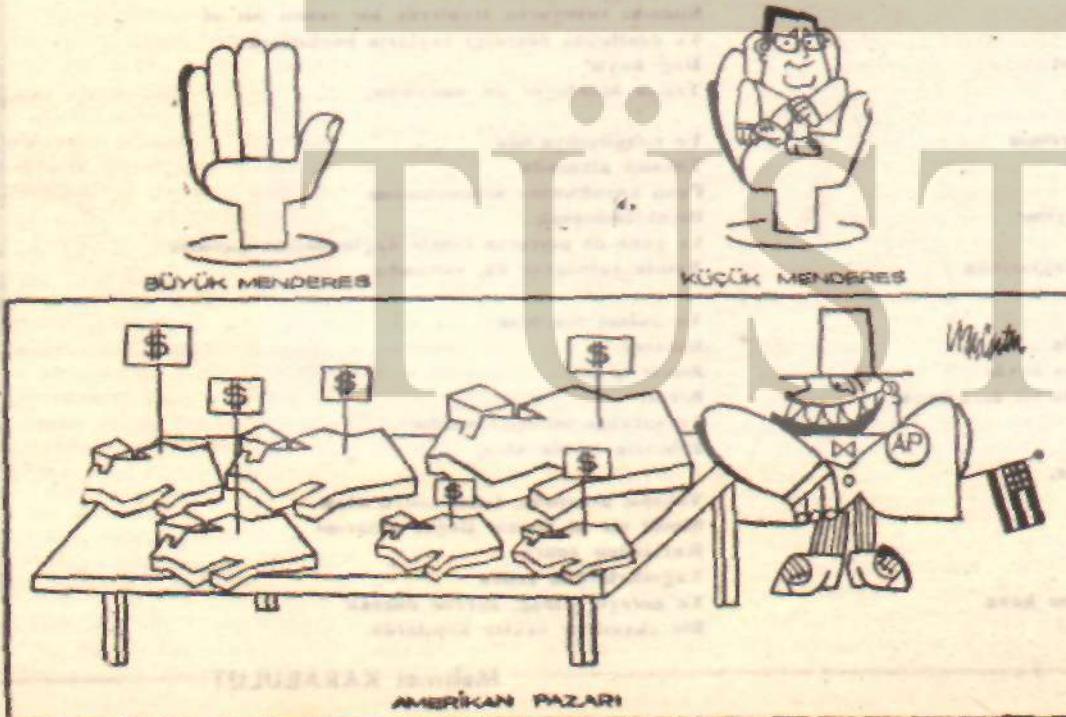
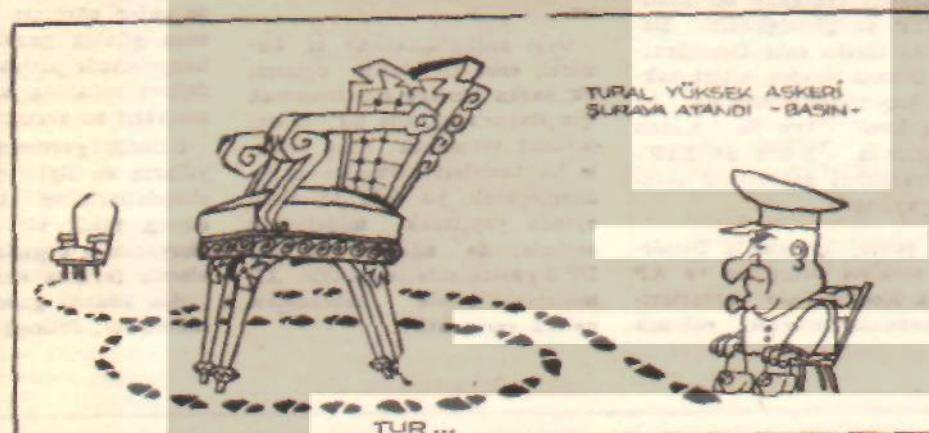
■ İstanbul Teknik Üniversitesi Teknik Okulu kantininde 42 gençlik örgütü temsilci bir basın toplantısı yaparak, yabancı işlere ve yabancı şirketlere karşı sürekli eylem yapma kararında oldukları açıklamışlardır. Anadoludaki işleri ve sömürüyü anlatmak için birlikte hareket edeceklerini açıklayan liderler, daha sonra basın mensuplarına başbakanın yasaklısı «Kanlı Pazar» filmini göstermek istemişler fakat okul müdürü olayları keserek film gösterilmesini engellemiştir.

HAFTANIN YORUMU**DOĞAN ÖZGÜDEN****Ters tutum...**

OLAGANÜSTÜ büyük kongreden sonra Türkiye İşçi Partisi üst kademelerinde ne gibi gelişmeler olduğu yada olmadığı, geçen hafta Ankara'da yapılan genel yönetim kurulu toplantıda ortaya çıkmıştır. Büyük kongrenin aldığı olumsu ve yapiçı kararlar, kurulan dengeli yönetim rağmen, üzilerek görülmektedir. Ki, genel merkez kendisini hâlâ itici davranışlarından, kişisel yönetim eğiliminden ve statükoçuluktan bir türlü kurtaramamıştır. Sol cephenin birlik ve beraberlige muhtaç olduğu genel seçim öncesinde dahi parti içi muhalefete «peşin hükümlü» damgası vurularak soruşturularak aşılmaktır, gençliğin devrimci eylemlerinin gerisinde kalmaktır, yandaş kuruluşları sağlam ilişkiler kurulması yönünde ciddi bir çaba gösterilmemekte, partinin kongreden sonra en yetkili organunda genel yönetim kurulu üyelerinin genel başkanı eleştirmesine dahi tahammül edilememektedir. Özellikle seçimde giderken İstanbul gibi TİP'in en fazla milletvekilli çıkarmak şansına sahip Türkiye'nin en bilyük ilinde teşkilatın israrlı isteğine rağmen olağanüstü kongre yaptırılmamakta, seçime kadar bu ilin yönetimi genel merkezin mutemed adamlarından kurulu geçici bir kurula verilerek teşkilatın iradesi hiç sayılmaktadır. Seçim hazırlıkları, partinin şansını artırmaktan çok, genel merkezçilerin seçim şansını artırmak isteklerinde yürütülmektedir.

GENEL merkezin böylesine olumsuz bir tutuma saplanmasında parti içi ve parti dışı muhalefeti ters davranışlarının etkisi yok mudur? Şüphesiz vardır. Ancak parti liderliğinin ve yöneticiliğinin başheca şartı, bütünsüz bir çaba ters davranışlara rağmen, partinin bütünlüğünü koruyacak bir toleransa sahip olmaktır. Evet bugün partinin temel ilkeleri üzerinde dahi bir takım yorum farklıları mevcuttur ve bunlar uzlaşmaz gibi görülmektedir. Geçen hafta da bellirttiğim gibi bu yorum farklıları, dün kadar partinin en dinamik militanları olan kimse dahi parti dışı mücadeleye itmişdir. Ancak son olağanüstü kongre, bütünsüz bir unsurların parti çatısı altında pekala bir araya getirilebileceğini, oybirliğiyle aldığı kararlar ve yaptığı tüzük değişiklikleriyle göstermiştir. Demokratik bir tartışma ortamında bugün çok büyük saman bir takım görüş farklılarının gösterilmesi ve belki ilkelerde birleşilmesi mümkünündür. Bunun yolu, daha önce de defalarca belirttiğim gibi, genel merkezin parti içi muhalifleri de, milli demokratik devrim ilkeleri چevresinde birleşen devrimciler de bilim ve araştırma bürosunda toplayarak parti stratejisini sağlam biçimde saptamaktır.

Ne yazık ki, TİP Genel Merkezi, bütün bu devrimci unsurları bir araya getirmek şansına sahip olduğu halde, kısa vadeli oy hesaplarıyla uğrasmayı tercih etmektedir. Daha önceki dönemlerde partinin bilim ve araştırma çalışmalarına emek vermiş bir çok değerli bilim adamı, sırf parti yöneticileri gibi düşünmedikleri için kadro dışı bırakılmışlardır. Merkez Yürüttüme Kurulu raporunda, «Gençlik, anayasa çizgisinde sosyalizm ve bağımsızlık mücadeleşini küfürümsemeye itilmek istenilmektedir» deniliyor. Bu neuz bir sağlanmadır. Eğer böyle bir eğilim varsa, bunun başheca sorumlusu, yukarıda belirttiler tutumyla anayasa çizgisindeki sosyalizm ve bağımsızlık mücadeleşini devrimci niteliğinde zayıflatıp parti yöneticileridir. Kaldı ki, defalarca belirttiğim gibi, sosyalist ve anti-emperyalist hareket, mesruğunu anayasadan değil, tarihten almaktadır. Bugün TİP'in mecliste temsil edilmesi için seçim kanunu değiştirenler, yarın anayasayı da rafa koyabilirler. Bugün 40'a yakın devrimci örgütü «illegal» han edip kapatılmaması isteyenler yarın TİP'e de aynı damayı rahatlıkla vurabilirler. Sosyalist ve anti-emperyalist eylemler «zaman dahi sürdürülmeli», ancak bilinci bir militant kadronun yetişirilmesiyle mümkünündür. Parti yöneticileri bu cıplak gerçeki görmezlikten geldikleri işin devrimci gençlik, parti dışında kendi kendisini militant olarak göstermek eğilimi göstermiştir. Genel merkez bu statükoçu ve itici tutumunu en kısa zamanda değiştirmediği takdirde, ya ilk fırsatı devrimci günde bu başı değiştirecek yada parti tarihi misyonunu kaybedecektir!

GÖZ GORE
YALÇIN ÇETİN

TURAL GİTTİ ŞİMDİ NAZİK KONU: BAYAR!

IKTİDARIN başı Demirel, bir süreden beri yıklaların kaçan nazik konulardan birini nihayet gürültüsüz patutuz halletmiş, ancak ardından bir başka problem bütünü dehşitle kargasına dikkatmiştir.

Bir buçuk ay kadar önce Demirel'in Tural meselesini «Nazik konu» olarak nitelemesi üzerine ANT'ta yayımlanan «Cemal Tural'ın 22 Mart Muamma» başlıklı yazda bu nazik konunun nasıl sonuçlanacağı üzerine İhtimaller sıralandıktan sonra söyle deniliyor: «Turalı fed一生emek, hem Çankaya ile ilişkileri bozmamak, hem de kafası karıştı zaman ne yapabileceği belli olmayan bir rakip ten kurtulmak için Demirel'in işine girmektedir. Zira Demirel de pekala bilmektedir ki, bu çırak ve bağımlılık düzenini demokrasi görüntüsü altında sürdürmekte başarısız kaldığı takdirde, Amerika Türkiye'de bir takım muktedirleri öne plana itecektir. Bu ihtimal göz önüne alıma, Demirel, ister istemez, daha pasif ve uysal görünüşlü olan Tağmac'a eğilim göstermektedir.

Tural muamması, bu tahmini doğrulayacak şekilde sonuca bağlanmıştır. Tural gitmiş. Genellikle Başkanlığına Orjinal Memduh Tağmac getirilmiştir.

Muhterem bir insan olarak Tural'ın gidişi o kadar da kolay olmamıştır. Bir devlet başkanı edamıyla üstüne görev olmayan ziyaretler yapan, arasında Türkiye'deki birliklerin hemen büyük bir kısmını ziyaret eden Cemal Tural, son ana kadar kendisinin ayagını kaydırarak isteyenlere karg direnmış, ancak yaptığı ziyaretler sonunda, bütün «kudretli» görünügüne rağmen ordua sandığı kadar taraftarı bulunmadığını görmüştür. Bu gergegi, şüphecilik Tağmac'ın genelkurmaya başkanlığına iten Çankaya da, Demirel de görmüştür.

Silahlı kuvvetlerin zirvesinde böyle bir değişiklik için ordunun tansiyonunu müsait olup olmadığı Çankaya'nın ve Demirel'in bir süreden beri gözledikleri bilinmektedir. Anayasaya göre Türk Silahlı Kuvvetleri'nin başlığı ve savasına başkomutanı olan cumhur başkanının Çankaya'dan ordu merkezleriyle teknik irtibati halinde olduğu da çok kimseyin mecburi değildir. Yaptığı temaslar sonunda Tural'ın genelkurmaya başkanlığından uzaklaştırılmışın bir komplikasyon yaratmayacağılığını gören Demirel, değişiklik kararını hazırlamış ve gider süresinin dolmasından

bir hafta önce kamuoyuna açıklamıştır.

Tural Meselesinin halledilmesinden hemen sonra Demirel'in kargasına «Eski Demokratlar» meselesi çıkmıştır. Bildiği gibi, Adalet Partisi büyük çapta eski DP'lilerin oylarıyla iktidara gelmiş bir partidir. Ancak devrim sonrasında gerilimi düşüktür ve düşük iktidarın sorumluları hapishanelerden çıkarıldıktan sonra, kendilerini AP oyalarının gerçek sahipleri olarak kabul eden Bayar ve arkadaşları, iade-i itibar sağlamak ve memleketin yönetiminde yeniden söz sahibi olmak ihtiyacına kapılmışlardır.

• ESKI DEMOKRATLAR

Demirel iktidarı, eski Demokratların bu isteklerini daima kulak arkasına atmış, uyutma yolunu tutmuştur. Parlamento grubunda zaman zaman eski Demokratlara siyasi hakların iadesi konusunda kişisel çıkışlar olmuşsa da, kendi seçim gönüllünün büyük ölçüde sarsılacağını hesaplayan AP parlamenteleri bu tekliflere sahip çıkmamışlardır.

Eski su müdürlünden ve AP parlamentelerinden hayır gelmeyeceğini anlayan Bayar bu defa doğrudan doğruya harekete geçerek «Bizim Evi» kulislerini kurmak suretiyle bir ayrı parti gibi örgütlenmeye başlamış, bu arada AP'ye sataş-

yapmak üzere YTP ile flörtte歧ignitir.

Eski Demokratların sistemli çahımları geçen sonbaharda yapılan AP Büyük Kongresinde ilk semeresini vermiş ve kongre oybirliğiyle eski Demokratlara siyaset haklarının iadesini karar altına almıştır.

Ancak iktidar partinin bu kararının uygulanabilirliği için parlamentoda bir takım anayasa ve kanun değişiklikleri yapılması gerekmektedir.

AP oyalarına göz diken YTP, kongrenin bu eğilimine derhal sahip çıkarık anayasada eski demokratlara siyaset haklarının iadesini sağlayacak şekilde değişiklik yapılması öngören bir ortak teklif kampanyası açmaktadır. Çok geçmeden de Bayar'ın tavsiyesiyle, Atatürk'ün bazı arkadaşları tantanah bir şekilde YTP'ye girmiştir. Bayar, AP'lerin eski Demokratlara ihaneti devam ettiği takdirde başka kimse de, bu arada kendi kızı ile Adnan Menderes'in oğlunun da YTP'ye girecekleri haberlerini ortaya yaymıştır.

Bu pananj kargasında Demirel'in istekleri tutulmuş ve AP Büyük Kongresi'nin kararlarıban kanunlaştırılmış yolunda

Orduşun
başına
metmed
adamını
getirmeye
muvaffak
olan
Sunay

DEMİREL
— Bir dert bitmeden... —

el altından Bayar'la pazarlığa girgenmiştir. AP'ler, bazı çevrelerin tepkisini davet edecek bir anayasa değişikliği yapmaktadır, ceza kanununda bir takım değişiklikler yaparak hiç değilse 5 yıldır hapse mahküm olan 300's yakını eski DP'li parlamenteleri siyaset haklarının iade edilmesini düşünmektedirler.

Oyle anlaşılmaktadır ki, Demirel, eski DP'lerin oyalarını bir başka partide kaptırmamak için Bayara'ya şair bir takım tavizler verecektir. Ama mesele bu tavizleri vermekle halledeilmeyecek, bu defa da ekim ayında yapılacak milletvekili seçimlerinde adaylık işi eski DP'li parlamenteleri şimdiki AP milletvekillerinin saflaçaleşti patlat verecektir.

TAĞMAÇ - TURAL
(Halef - Selef)

Bâbîali'de görülmemiş skandal

KENDİ dışında olup biten her şeyi en mahrem tarafına kadar bire bina katarak yazan Bâbîali, kendi içinde olup bitenler bakımından bir surutusudur. En küçük bir başarısına dahi manşetlerde, radyolarда, duvar afişlerinde zafer nöraları atarak ilan eden günlük gazeteler, kendi bünyelerinde patlak veren skandalları ustalıkla kamufla eder, ser verir sur vermeyler.

Bâbîali, geçtiniz hafta, son yılların en ilgi çekici basın skandallarından birine sahne olmuş, fakat bir kaç dikkatli okuyucusunun dışında kimse olup bitenin farkına varmamıştır.

Söz konusu gazete, Yeni İstanbulludur. Bilindiği gibi Yeni

YEMİN

Sanki Mütareke sonrası
Sanki yenildik savaşlarda
Boğaz'da Amerikan donanması
Vakit vakittir yigili plana.

Sivas Kongresi vazgeçilmez yesil
Ocakta ateş
Evin harkin tabanı
Basağın darpárında yürüyen gül

Ye Harran ovasında, Sivas dağlarında
Bahar sellerinde mavı
Toros gizlindedi bulut dilli
Bir çamur dibinde Malyalarda
Kirmizi, işe yaprağı, bir karnı boyun
Ye Konya'nın Taşkent köyünde bir dere boyun
Halk aşıyorsa çelikler
Dag bayır
Yemin tutuluyor da, ondanır.

Ve kuracıarda
Mavi nyukularına arpaların
Kekik otalarına kayalarla
Yetişiyoruz işe erken güneş su hava
Ve hâli bir gâlib hâdar güzel

Sonsuza intiyorsa trenlerde bir resmi bir el
Ve dostlukta dösedigi rayların bozkırıka
Dag bayır
Yemin tutuluyor da, ondanır.

Ve Gümbüsüyünde
Taksim alamunda
Pasa kurnunuşka naçırınuma
Beşiklamoğluak
Ve gene de açıyorsa emle daglarmızda ecerler
Yemin tutuluyor da, ondanır.

Ve zâlimin işi bize
Sökmez
Zincir ip zed
Kırılır.
Ve şafakta bulutlar vardır
Elleriniz içinde ailes

Taksim alamunda, Gümbüsüyünde
Şiöldi bir al suzuntı Boğaz suları
Kartardan sevra
Yağmurlardan sozra
Ve nereye gitsek, nerede dursak
Bir aksamdır bekler kapıarda,

Mehmet KARABULUT

Yaşar
Kemal

Halkımızı öğrenmek

Bir ayık reklamla geldiği
Yeni İstanbul'da bir aydan fazla çizmek imkânını bulamayan Turhan Selçuk.

YILMAZER
— Komployu reddetti —

Istanbul, Türkiye'nin Amerika'ya rampa ettiği yıllarda bir komprador grubu arafından özel sektördeki desteklemek üzere tezgâhlaştı piyasaya sürülmüş bir gazetedir.

27 Mayıs'tan sonra bütün gazeteler Milli Birlik yönetimine aksı tutarken Yeni İstanbul Ali Fuat Bagış - Gökhane Buluyaoglu - Hami Tezkan grubun eline geçti ve eski Demokratlar hislerine hitap eden yayıyla kısa zamanda büyük tiraj alıñtılı. Bu tıgılı grup AP milletvekkili seçimlere kadar bu yüksek tiraj devam etti, ancak seçimlerden bir süre sonra gazete tekrar el değiştirmiş ve Adapazarlı genç bir işadamı olan Kemal Uzan gazete sahibi olmuştur. Uzan döneminde sağcı yayına devam etmekle beraber gazete bir türk eski tirajını bulamamıştır. Bunun üzerine kurnaz bir işadamı olan ve Yeni İstanbul'a bir gazete olsamak çok, kendisine iş hayatında nüfuz sağlayacak bir arac olarak bakan Kemal Uzan tiraj saglamak için çeşitli denemelerde girmiştir. önceki yıl masonlar aleyhine açtığı bir kampanya ile oldukça yüksek bir tiraj sağlamıştır. Tiraj, daha sonra transfer edilen tefrik maratoncusu Murat Sertoglu'nun romanları daha da artırılmıştır. Tiraj artmış, fakat gazeteler bir türk istikrar sağlanamamıştır. Hemen içi ayda bir yazı işleri müdürü, yazar değiştiren Uzan, aralarında çıkan bir ihtilaf neticesinde Murat Sertoglu'nu da çok geçmeden elinden kaçırmıştır.

Bundan sonra Kemal Uzan'ın akıl almaz bir şekilde masonlara yanastığı, onlara sıkı işbirliğine girdiği ve tiraj kaybetmemek için büyük hamleler yaptığı görülmüştür. Çalışanları paralarını geç edemekten sabahı Yeni İstanbul, Babi-

KAYHAN SAGLAMER
— Yeni İstanbul macerası bitti —

babılı'de şimdiden kadar eski görlümemiş astronomik sıcretlerle bazı gazetecileri transfer etmeye başlamıştır. Kemal Uzan'ın ilk büyük transferleri Cumhuriyet Gazetesi'nin yazı işleri müdürülarından Kayhan Sağlamer, Erol Dalı ve Akis'in genel yayın müdürü Kurtul Altug olmuşlardır. Kayhan Sağlamer ve Erol Dalı, Babil'i'de ilk defa çift yayın müdürü bir yönetim kurnası, Kurtul Altug da Ankara Bürosu'nun başına geçmiştir. Gazete bu arada kurulan ilaveleriyle tirajını devam ettirirken, astronomik sıcretli transferler de birbirini rovalamıştır. Milliyet kadrosundan Turhan Aytul, Hasan Yilmazer, Halit Kivanc, Omer Sami Coşar, Dincer Güner, Nail Gürel olaganüstü sıcretlerle Yeni İstanbul'da yazı işleri müdürüleri işte işlerdir. Sermaye çevrelerinin adımı olduğu için gazetenin sola açık yayından tedirginlik ortamı ve Yeni İstanbul'u bu kadrodan kurtarmak üzere çareler düşen Kemal Uzan için, yönetici kadronun bu çığıriyi bir fırsat olmuş, gazetenin sürekli tiraj kaybetmeyeceğini tahsis etmek istemisti. Sermaye çevrelerinin adımı olduğu için gazetenin sola açık yayından tedirginlik ortamı ve Yeni İstanbul'u bu kadrodan kurtarmak üzere çareler düşen Kemal Uzan için, yönetici kadronun bu çığıriyi bir fırsat olmuş, gazetenin sürekli tiraj kaybetmeyeceğini tahsis etmek istemisti.

Gazete bir yandan kurulan ilavelerini vermeye devam ederken, bir yandan da sol yazar ve karikatüristlere çengel atmış. Turhan Selçuk'a 9.000, İlhan Selçuk'a 10.000 Lira gibi ayık sıcretler teklif edilmiş, başka solcu yazarlarla da temas kurmuştur.

Bu arada, bir çok Babil'in patronunun klasik taktigine, sıklıkla başvuran Kemal Uzan, yönetici kadroyu birbirine düşürmek için Hasan Yilmazer'i bir tarafa çekerek diğer arkadaşlarını ve Turhan Selçuk'yu ekarte edeceğini söylemiş, gazete-

Ağacın çırığı özünden olur. Bir halk sözüdür ve benim sevgim bir sözüdür. Ben de bize çatmak için kullandım hep bu sözleri. İçinde yaşadığınız bir memleket var. Biz bu memleketi hiç yaşamadık. Görmedik, bilmedik, araştırmadık, sevmedik. Biz bu memlekette bulunurken hep yordamlandı. Gözleri kapalı el yordamına dolastık yurdumuzu. Dolasmadık ya...

Çok belah, meraklı bir memlekette yaşayız. Gezmecek, görmek, yaşamak insanı insan yapar. Eski, çok eski geleneklerin, kültürlerin mirasçı bir halk var. Eski, çok eski bir toprak var. Doğası bir başka, eski eserleri bir başka, halkı bir başka, türkülerini kılımları, kültürü bir başka, suları, kuşları, dağları bir başka. Bir başka tarih yaşamış.

Sonra bağımsızlığını yitirmiştir. Yüz yüzlerden bu yana sömürülmiş bir halk uyandır. Uyanmış bir şanslığı var. Memleket görmediği bir çalkantı içinde. Bir yanda bütün ilkeliklerle tarikatlar, bir yanda sosyalizm düşüncesi... Bir yanda Saidi Narsi, bir yanda sosyalizm... En ilkelinden en yenisine kadar Türkiye çağınızı yaşıyor. Bir yanda tümén tümén saz şairleri, bir yanda Turgut Uyarlar. Bir yanda Muhammedi Hanefi cengi, Battal Gazi Cengi, bir yanda Adnan Ozyalçiner... Çok ilging bir çağ, çok ilging bir memleketi yaşıyoruz. Biraz da her şey karmakarışır...

İyi, heyecanlı, okonus, östeli de aksılı bir gençlik yetişiyor. Hem de çok insan... Hem de yurdunu ve dünyayı seven. Güzelim bir gençlik yetişiyor. Daha egegi burnunda bir gençlik... Ama epeyi eksiklikleri var bu gençliğin. Eeeh, gençlik! elbette eksikleri olacak, diyeceksiniz. Bu gençliğin bir eksigi sudur, bu dehset ilgine memleketi gereken ilgiyi duymuyor. Ne yapılaceksa bir memleketi anıca taşyarsak yapabileceğiz, bunu bilmiyor.

Bir memleketin folklorunu, tarihini, sanatını, topragını, kültürünün özüğünü bilmeden, o memleketi derinden tanumadan o memleketi çok az sey yapabiliriz.

Hele sosyalizmi kurmak, en çok o memleketin özülleri bilmekle olur. Özülleri, insanların, insanların yaşamalarını, huiyalarını hisslerini bilmekle olur. Yolunu bulduktan sonra, konuşmasının, etki yapmasının hildikten sonra şu dünyada sosyalizmi kabul ettiremeyeceğin çok az insan vardır. Deller, eikareclar, namusuzlar, satılmışlar bunun dışında. Hele halk adamlarına, ne kadar şartlanmış olurlarsa olsunlar, sosyalizmi kabul ettiirmek o ka-

rak Yeni İstanbul'a transfer etmiştir.

Astronomik sıcretli bir takım yıldız imzaları kadrosunda bulundurursa da, bir gazetenin tirajı alabilmesi için bir takım yarınlar yapması gerekti en acenti gazetecinin dahi bildiği bir gerçekdir. Dev transferlerine rağmen sola aylan yayını dolaşıyla muhafazakar okurları kaybeden Yeni İstanbul yöneticileri, hamle yapabilmek için Kemal Uzan'dan tahsisat istemislerdir. Sermaye çevrelerinin adımı olduğu için gazetenin sola açık yayından tedirginlik ortamı ve Yeni İstanbul'u bu kadrodan kurtarmak üzere çareler düşen Kemal Uzan için, yönetici kadronun bu çığıriyi bir fırsat olmuş, gazetenin sürekli tiraj kaybetmeyeceğini tahsis etmek istemisti.

Her an böyle bir patlamayı bekleyen, hattâ patlamayı bizzat hazırlayan Kemal Uzan, derhal Ankara Bürosu şefi Kurtul Altug'u gazete yönetimine el koymakla görevlendirmiştir. Altug'un genel yayın müdürüne geçmesinden sonra, Omer Sami Coşar, ressam Nihat Izmirlioğulları ve Halit Kivanç da kadroda kalacaklarını bildirmiştir. Kivançın kalmasına neden, patrona 35.000 Lira'lık borcunu emeğiyle ödemek surâda olmasıdır.

Istifalardan sonra Kemal Uzan, gazetede büyük çapta bir politika değişikliği olduğu ha-

dar zor olmaz. Adalet duygusu her insan içinde köklüdür. Hele halk adamlarına. Ama o insan, derdini anlatacığın insan, iyi bileyeksin. Geleneklerini, göreneklerini, huiyalarını, neyi sevmi, neden korkmuş, neden yâmis çok iyi bilip ona göre davranışacsın. Neden kuşku, niçin kuşku... Örneğin her aydın onu gözünde hâlâ bir Osmanlıdır. Ondan kuşkulanan. Onun kafasından Osmanlı aydın, yönetici tipini nasıl siliceksin, iste bunu iyi bileyeksin... Bütün bunları bilmeden sosyalizm anahtarını o memleketin kapularını açmaktadır zor kullanırsın. Eğer gerek bir sosyalizm, halkın birlikte adil bir dünya kurmak istiyorsan...

Beg bu gençlere aziz da şaşıyorum. Çok az meraklıları var. Hele memleketi çok az merak ediyorlar. İnsanların yaşayışını merak edenlere az rastgedim.

Geçenlerde bir genç şairle tanıştım, adı Süreyya Berfe... Bu delikanlıya tanışmadan beni mutlandırdı. Süreyya Berfe Pişnâbaşının bir köyünde, Afşar asiresi içinde yedek sahay eğitmenlik yapıyor. Orada durmuyor. Folklorla merak sarmış. Bir sürü ağıt, tekerleme, masal toplamış. Geçenlerde Yeni Dergîde de Dadatoglu'nun yayınlananmış şiirlerini yayınladı. Aman be, insan derin bir soñuk alıyar. Bir Süreyya Berfe ekiyor iste, çok süük bir meraklı şair... Yüzlerce, böyle meraklı genç çıkmıştı. Türkisün, kılımını tarikatını, halkın yaşamışını merak eden... Başka türlü, bir memleketi, bir sey yapmaz. Dilini, ağızlarını, tahta oynalarını, yayaçlığı... Saymakla biter mi ki... Memleketimizin sonsuz zenginliği karşı karşıya gelmek, sorunun bir kısmını çözme de demektir.

Başka koca üniversitelerde bir halk edebiyatı, bir halk hayatı kursusu yok. Bu bir tesadîf mü samiyorsunuz... Bu da sömürgecilik politikasının içinde, olsa bir vücut...

Başka Amerikalılarla, sömürmek, tutruk etmek için bile, tutruk edeceğin bir memleketi nasıl derinlemesine öğrenmeye çalışıyor. Bir memleketi öğrenmeden hulusunu bilmeden nasıl kişiliğine kavusturamazsa, bir memleketi bilmenden de tutruk kılamayız onu. Barış gönülleri, bilim adamı CIA ajanları, nasıl hardı calışıyorlar? Kendi adamlarımızı, bilim adamlarımızı da emirlerine alarak...

Mustafa Kemal'in sözünü baskalastıracak: «Gençler ilk hedefiniz Anadoludur. İller» diyebiliriz.

vasını yaratıp tekrar okuyucu kaybetmemek için, istifa eden Dokuzlar'dan bir kısmını geri çekmek istemiş, çeşitli temalar yapmışsa da, su satırlarını yazıldığı ana kadar durumda bir değişiklik olmamıştır. Karikatürist Turhan Selçuk'a, bazı tavizler verdiği, mesele sağa, Amerika'ya ve Demirel'e fazla yüklenmediği takdirde Yeni İstanbul'da çizileceğine bildirilmişse de, Selçuk taviz vermeydi reddetmiştir.

Aylarca süren reklam kampanyalarıyla transfer edilen astronomik sıcretli bir kadronu böyle bir kaç ay içinde Yeni İstanbul'dan ayrılmak zorunda bırakılmış, Babil'in bütün cırınlığını ortaya koyan bir örnek.

Zaman zaman diğer gazetelerde böyle gırıncı oyulara sahne olmuşlardır. Gazeteler bir takım kapitalistlerin mülkiyetinde oldukça ve özel sektörün ilan beslemesi durumunda kaldığı, halktan yana her yazarı, her karikatüristi, her gazeteciyi bu Babil ile, rotatifler yalan ve iftira kusmaga devam edecekler.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde Komer'in araba sini yaktıkları için yargılanan gençler (üstte)
mahkeme kararı verildikten sonra yumruklarını havaya kaldırarak yargıçları selamlıyorlar... (yanda)

Türkiye'de yargıçlar var!

SEÇİM DEĞİL, SEÇME

TİP, seçim arifesinde değil, uzun süreli bir seçme arifesindedir...

Sosyalistler, bir seçme karşısındadırlar: Ya birleşecekler ya böllüneceklere... Ya Taksim, ya Ölümlü... bitti... Sındıkı buyruk - söz (slogan) artı: Ya birleşme, ya ölümdür...

Bu ölüm, bilimselikle biliyoruz, sosyalizmin ölmüşü değilidir... 141 - 142 - 312 - 635 - 895 maddecielerle materyalistlerin kavgası, halkla - halkların kavgası, halkın zaferiyle bitecek..., yanı maddecielerin, ekmeğin, ekmeğin, somun ve cümle besinlerin halk tarafından sindirilmesini istiyenlerle, bu ekmeği, somunu, besini sümurenler arasındaki kavgaın kavı yakıldıgında, gelecek ve senlik, kıvanç, gençlik, bizimdir!..

Böyle bir topalanma'yı gerçekleştirdigimiz anda, bütün deniz - altı yaratıkları, yerüstünlü afal e-deceklerdir!.. Afal ne kelimelidir! İptal edeceklerdir!

TİP, tiplerle değil, **TİP**-çilerle kuruldu... Biz, tipleri atıp, **TİP'i** kuracağız...

Önümüzde bir **SEÇİM** varsa, önce tiplerle, sonra da **TİP** arasındadır bu seçim...

Batsın tipler, yaşamın TIPI...

Yaşasın ekmeğiler!.. Biz, ekmeği, yere düşen ekmeği, başımıza koyup, öpmek biliriz!..

Can YÜCEL

ANKARA Birinci Ağır Ceza Salonu ağzı agıza doluydu... Başkan Ahmet Dağlı, Uye Yunus Gürer ve Avni Güreş ile savcılar yerlerini aldılar ve 14 Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğrencisi jandarma komandoları tarafından tek sırada sanıklara ayrılan yere koynular...

Başkan Dağı duruşmayı açıncı ilk sözlü Savunma Avukatlarından biri aldı ve davamı Adalet Bakanlığının talimatı üzerine yanlış açıldığını, Adalet Bakanlığının talimatı yazardan Bakanlar Kuruluşun iznini alması gerektiğini ileri sürdü. Mahkeme bu görüşü kabul etmedi ve kimlik tesbiti ile soruya geçildi...

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrencilerinden Seçkin Yavuz İnceefe, Komer'in makam otomobilini yakanlar arasında bulunmadığını, yakanların kim olduğunu bilmedinin, protesto hareketlerine katıldığını belirterek,

«— Ben de üzerinde düşen görevi yerine getirdim ve arkadaşımla birlikte -Go Home- diye bağırdım» dedi...

Bekir Tunç Çelen de aynı şeyleri söyledi ve protesto hareketlerine katıldığını açıkladı... İrfan Uçar, yapılan harenin Amerika Birleşik Devletleri halkına değil, doğrudan doğruya Komer'in gahsına yönelik olduğunu belirttiğinden sonra,

«— Amerikan emperyalizmini protesto hareketine ben de katıldım ve ben de Go Home Yankee diye bağırdım, Kahrolsun Amerikan Emperyalizmini diye bağırdım» dedi.

Mustafa Taylan Özgür, Yusuf Aslan, Halli Çelimli Komer'in makam otosunu yakanlar arasında bulunmadıklarını, protesto hareketlerine katıldıklarını söyledi. Çelimli,

«— Biz hiçbir zaman Amerikan halkına karşı değiliz. Biz Amerikan emperyalizmine karşıyız ve bağımsız Türkiye'den yanayız, bunun için Amerika Birleşik Devletleri'nin Türkiye Büyük Elçiliğine atanın Komer'i protesto ettiğim dedi.

Ibrahim Seven, Mustafa Akgül, Çoşkun Eroğlu dan sonra Mehmet Inal Öğer'in kimliği teşit edildi ve Öğer yargıcı olayla ilgili sorularını cevapladı. Öğer, Yargıçın,

«— Peki sen olay yerinde bulundugunu söyleyorsun. Kimse-

yi görmedin mi orada?» sorusuna şu cevabı verdi:

«— Olaylar o kadar çabuk cereyan ettiyordu ve o kadar heyecanlıydı ki... Size bir örnek vereyim. Bir filme gittiniz, simdi ben size figürlerin kimler olduğunu sorsam tamır musunuz?»

Sait Big, Komer'in makam otosunun yakıldığı an olay yerinde bulunduğuunu, gerek Birinci Sube'de Komiser Regat tarafından, gerek savcılıktan söylediklerinden başka şeylerin zatla geçildiğini belirttiğinden sonra:

«— Yalnız ortalı boylu birinin Komer'in otosunu ateşlediğini gördüm.» dedi.

Bayram Yaşar'dan sonra Nuh Naci Kundakçıoğlu soruları cevaplandırdı. Kundakçıoğlu, Makine Fakültesinde okuduğu için otomobil ve diğer makinelere karşı ilgi duyduğunu. İlk taşın

otomobilin camına attığını ifade ettiğinde hemen kostüğünü ve kurgun geçirmez cama taşın nasıl bir etki yaptığı görmeye çalıştığını ve hayretler içinde kaldığını, çinkil camın kırılmıştı, büküldüğünü gördüğünü söyledi...

Kimliklerin tesbiti ve sanıkların soruları cevaplandırmalarından sonra savunma avukatlarından Halit Çelenk konuştu. Çelenk, davanın T.C.K.'nın 128'inci maddesine dayanılarak açılmışının yanlış olduğunu, çinkil, bu olayın Türk - Amerikan ilişkilerini zedelemeydiğini, iki ülke arasındaki ilişkilerin yagdıgımız yüzyılda politik nedenlerden değil, ancak ve ancak ekonomik çıkarların zedelenmesinden zarar görebileceğini söyledi.

Savunma avukatlarından Regat Özarda, tutuklama kararını al-

durdurmak için davanın bilerek yanlış maddeye dayanılarak açıldığını ve ağır ceza mahkemesine getirildiğini söyledi...

Mahkeme heyeti karar vermek için çekildi ve on beş dakika sonra kararını açıkladı. Bu na göre, Ankara Birinci Ağır Ceza Mahkemesi Komer'in otomobilinin yakılması olayının Türkiye ile Amerika arasındaki ilişkileri bozup bozmadığının tesbiti için incelemeler yapılmasına, işlenen filin mukabele-i bilmisli yaratıp yaratmadığının Dışişleri Bakanlığı'ndan sorulmasına, 24 tam gün dinlenmesine ve tutuklu sanık öğrencilerin serbest bırakılmalarına karar verdi.

Salon birden dinleyicilerin alkışları ile doldu ve yüzlerce genç «Yaşasın Adalets» diye bağırıldı ve mahkeme heyetine büyük tezahürat yaptı...

İngiltere'ye satılan işçiler feryad ediyor!

Türkiye'de işsizlik sorununu çözmek için Türk işçisini Avrupa kapitalistlerine peşkeş eden AP İktidarı, yurt dışına her yeni işçi kafilesinin gelişini Adeta Kanuni Süleyman'ın Viyana Seferi gibi büyük bir tantana ile ilan etmemektedir. Oysa, bir yandan yurt dışına işçi giderken, öte yandan gitmiş olan işçilerimizden de hemen her gün feryadolarını yansıtın mektuplar gelmekte, kendilerinin bir an önce bu sömürüden kurtarılmasını istemektedirler.

İste Londra'dan Kemal Ertan, Mehmet Arıcan, Dursun Ünal, Mustafa Görgülü, Vural Özsan, Mehmet Dilan, Emine Kantar ve Rifat Topuzoğlu'nun gönderdikleri 21 Şubat 1969 tarihli bir feryat mektubunda 18 Türk işçisinin nasıl kandırıldığı ve Ingiltere'de sefaletin kucağına terkedildiği açık şekilde anlatılmışmaktadır.

Bundan beş altı ay kadar önce Hüseyin Cahit Mustafa ismiyle anılan İngiliz tebah, Kıbrıs'lı bir Türk, Çalışma Bakanı'nın, İş ve İşi Balma Kurumu Genel Müdürlüğü'ndeki kurumun İstanbul, Bursa ve İzmir şubelerini, Petrol İş Sendikası Başkanı ve eski Türk İş Birinci Bölge Temsilcisi İsmail Topkar'ı da kendisine ateş ederek Türkiye'de gayet ezaip vaadlerle terzi avına okmuştur.

Hüseyin Cahit Mustafa'nın teklişine göre Ingiltere'ye gidecek olan Türk terzileri bir İngiliz fabrikasında galasacaklardır. İlk üç ay için haftada 40 saat çalışma karşılığında en az net 15 Sterlin, fazla mesaiyle birlikte 25 - 40 Sterlin verilecektir. İerde bu miktar daha da artacaktır. Ingiltere'de haftada en fazla 5 Sterlin harcayaçakları için Türk işçileri yılda 100 bin İngiltere'ye yakını para biriktirebileceklerdir. Ay-

rica hastalık sigortası da olduğundan, Türk terzileri, hastalanıp çalışmazdıkları takdirde de haftada 15 Sterlin alabileceklerdir.

İşçi simsiyi, Ingiltere'nin 5 bin terziye ihtiyaci olduğunu, ilerde daha fazla talepte bulunulacağının da söylemiştir.

18 Türk terzi bu parlak vaadlere aldanarak düzenli işlerini bozmuşlardır. Ingiltere'de 18 Türk terzisine, Rumlara altı iki ayrı fabrikada işbaşı yapılmış, haftada 60 saat çalışıkları halde elliye 9,5 - 12 Sterlin para verilmiştir. Bu miktar günlük ihtiyaçlarının karşılamaması dahi yetmemektedir.

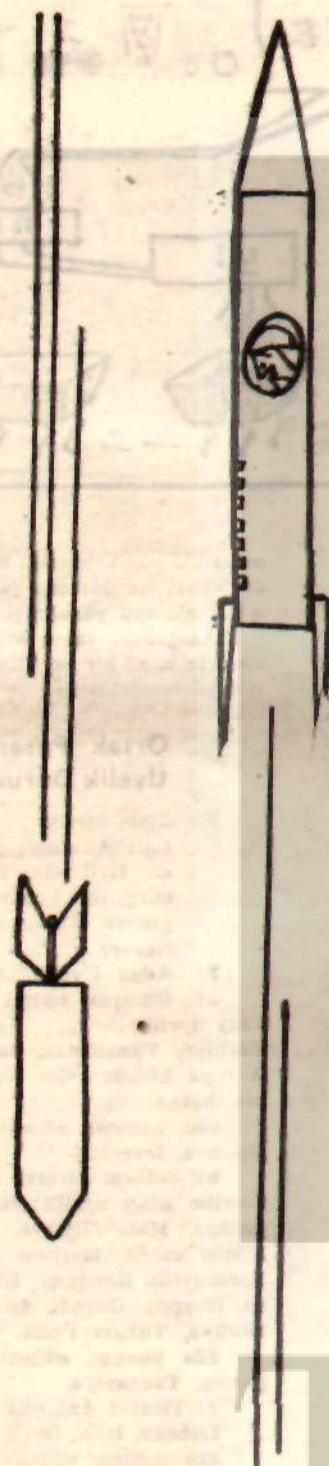
Türk terzileri, gönderdikleri mektupta aynen söyle demektedirler:

«Bu şartlar altında en az 3 bin lira sarfederken bursaya gelen her birimiz, anavatannıza bizlerden ekmeğin parası bekleyen yuvamızı ve yavrularımızı perişan ettik. Hiçbir iş emniyetimiz olmadığı gibi, çok hasta olduğumuz zamanlarda da patron tarafından doktora gönderilmemektedir. Kaldığımız yerler bir insanın barınmayacağı kadar berbat olup, esir kamplandan farklıdır. H. Cahit Mustafa tarafından Rumlara satıldığımızı çok geç anladık. Bu duruma itiraz eden temsilcimiz Kemal Ertan'ı 12 Şubat günü işten uzaklaştırıldı.

Durumumuza bilgilerinize arzeder, macera için buraya gelmediğimizi dikkate alınmamı tekrar ederken H. Cahit Mustafa'nın çok yakında başka Rum fabrika sahiblerine satacığı vatanlığımızın bizler gibi bilmeyerek uğuruna yuvarlanmalarını önlemenizi dileriz.»

Doğulu parlementerlere uyarı!

Ferruh Doğan

TE.

TÜRKİYE'deki halkların iştiraki ile kazanılan Milli Kurtuluş Savaşı'ndan bu yana egemen zümre ve sınıfların sırtılı gelen menfaat ve iktidar ihtarları, sömürü mekanizması ve çaplı dış şartlanmalar nedeniyle demokratik rejim tam yerleşmemeyip tek taraflı işlemiş ve memleketimiz olumlu gelişme gösteremiyerek dünyanın en geri bir kaç ülkesi arasında yer almış bulunmaktadır.

Türkiye'miz bugün demokratik ve ileri bir anayasaya sahiptir; ne var ki gelip geçmiş bütün iktidarlar gibi günümüz Adalet Partisi iktidarı da halkın sefaleti ve cehaleti üzerine sultanatını sürdürmeli olarak «Anayasa Nizamını Koruma» gibi bahanelerle anayasayı tahribe yonelemiş, insan temel hak ve hürriyetlerini hice sayarak düşüncesine ve kanaat özgürlüğünü suçlayan, anayasaya aykırı antodemokratik tedhis ve baskı kanunları getirerek, uyanan, gerçekleri görmeye başlayan ve kendi iktidarlarından yana olmayan halkı, aydınları demokratik baskı grupları ile hür basını ve ilerici güçleri susturmak ve sindirmek istemektedir.

BU köhne zihniyetten en çok acı çeken, şüphesiz ki, Türkiye'mizin doğu bölgeleri halkıdır. Uzun seneler «Yasak bölge», şimdi ise resmi dilde ifade edilen «Mahrumiyet Bölgesi» ve yarı feodal sömürge durumuyla Doğu, Türkiye'nin yüz karasıdır ve bu yüz karalığının en büyük payı doğu halkını temsil eden, doğulu parlementerlere aittir. Ekonomik dengesizliği ve sosyal adaletsizliği giderici tedbirler alınacağı yerde hapishane, karakol ve komando denilen Osmanlı tipi acemi oğlanlarla bölge halkı tedirgin edilmekte, hisleriyle oynamakta, vatandaşlık ve toplumsal haklardan yoksun bırakılmaktadır... Dünyanın en geri ülkelerinden biri olan Türkiye'nin en geri bölgesinde yollar yah küstahça yürütülen insanlık dışı asimilasyon vejenoside seyirci kalılmıştır. Yapılan beş yıllık planlar ve bütün ieraatlar doğuya olumlu bir şey vermemiştir. Bütün bu tasarruflar doğulu parlementerlerin de sorumsuzca serdedilen müsbed oyu ve iştirakiyle sağlanmıştır.

DOĞUNUN geri bırakılmışlığını mazur ve kendi ieraatlarını meşru göstermek kasıyla bölgeler arası dengesizliğin örtbas edilip söz konusu yapılmaması için yeni hazırlanan «Anayasa Nizamını Koruma Kanunu» tasarısında bölgeciliği suç olarak ilan etmektedirler. Aslında bu ayrimi ve dengesizliği yaratarak bizzat kendileri suç işlemektedir. Ayrıca bu yeni tasarıyı gerçekleştirmekle yeni bir cirilim daha işleyecek ve Anayasa gizgisinin iyice düşme taşmış olacaktır. Doğunun böyle planlı bir şekilde geri bıraklığı en hafif deyimi ile bölgeciliktir ve insanlık ölçülerine sağlamayın bir tutum ve davranıştır. Anadolu'da var olan çeşitli kültürler, bu kanun tasarısı ile inkar edilmek istenilmektedir. Kültürü emperyalizmi ve dil yasaklamaları, yoksul doğulunun sırtına ekonomik emperyalizm ile birlikte yükletilmiş oluyor. Şimdiye kadarki iktidarlar Anadolu halklarının kültür ve dil haklarını, planlı bir biçimde kısıtlamayı ana bir hedef saymışlardır. Uyanan ve bilinen köylülerin, işçilerin ve aydınların kendi kültürlerinin, dillerinin zengin bir araştırmasına girişi bu aydınlatık devrede iktidar düşünmeyi, araştırmayı, bilimi suç haline getirmek istemektedir. Bu te-

şebbüs elbette kendi suçlarını gizlemek amacını gütmektedir. Bu suçu işlemekte olan iktidar, suçlu psikozu içinde suçunu kamufla etmek maksadıyla böyle karakuş bir hükmü, hazırlanan fasist kanun tasarısına ilave etmiştir.

DOĞUNUN geri bırakılışı, etnik yapısından ölübü mazlum doğu halkın üçüncü sınıf vatandaş muamelesi görmesi, dilinden, kültüründen dolayı horlanması, anayasamıza, evrensel insan hakları beyannamesine ve hattâ Türkiye'nin varlık, ve meşruluk sebebi olan Lozan Antlaşması'na bile ters düştüğü gibi, Türkiye'nin birlik ve beraberliğini de zedelemekte ve sarsmakta olduğu inancındayız.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi iktidar, yabancılara işbirliği ederek yurdumuzun doğu bölgesini atom mayınları ile döşeyip büyük tehlikelerin kucağına atmaktadır. Artık bir «kirletilmiş bölge» haline getirilen doğuda oynanan bütün cirkin oyullara seyirci kalmamalıdır.

Anayasamızın öngördüğü gibi halkın eşitliğine dayanan demokratik bir Türkiye özlemi içinde bulunan geniş halk kitlelerinin sorunları hepimizi ilgilendirmelidir.

SONU, istenmeyen patlamalara sebep olabilecek bu fasist kanun tasarısına karşı; Türkiye'mizin temel menfaatlerini öngören Anayasamızın uyanık bekçiliğini yaparak sizin uyarıyoruz:

1 — Günümüz iktidarına hazırlanan, Türkiye'mizin ve fakir halkın menfaatleri ile tamamen çelişen Anayasa Nizamını Koruma Kanunu adı verilen ve aslında anayasa nizamını kundaklama istidatı taşıyan kanun tasarısına karşı birleşiniz, çıkışınız. Kanunlaştırmak istenen bu kanun dışı kara bölgelerin gerçekleşmemesi için elinizdeki bütün imkan ve yetkileri kullanınız.

2 — Bölgeler arasındaki ekonomik, sosyal ve kültürel dengesizliğin, objektif şartların vriterine dayanılarak en kısa zamanda giderilmesi, dolayısıyla MİSAKİ MİLLİ sınırları içinde halkın eşitliğine, kardeşliğine, birlik ve beraberliğine dayanan demokratik, uygar ve ileri bir Türkiye yaratılması yolunda çaba ve gayret sarf ederek mücadele etmek zorundasınız.

3 — Bilinen bu acı gerçekler kargasında kişisel çıkarlarımızı hesaba katıp susmayı terehdettiğiniz takdirde halkı temsil edemeyeceğinizi, parlementoda kalmanız gereksiz ve anlamsız olacağını, tek çıkar yolun istifa olabileceğini unutmayın.

4 — Bu görevlerinizi yapmadığınız takdirde tarih ve insanlık önünde sorumluluktan kurtulamayacak; yalnız yaptıklarınızın değil, yapmadıklarınızın da hesabı, siz parlamento ya gönderen halk tarafından sorulacaktır.

Doğu geneli olarak hatırlatırız.

Saygılarımızla..

AĞRI Yüksek Tahsil Talebeleri Yardımlaşma Derneği, DIYARBAKIR Yüksek Öğrenim Kültür ve Yardımlaşma Derneği, ELAZIG Yüksek Öğrenim Öğrenci Cemiyeti, GAZİNATEP Yüksek Öğrenim Derneği, MALATYA Lisesinden Yetişenler Derneği, MARDİN Yüksek Tahsil Kültür ve Yardımlaşma Derneği, MÜŞ Yüksek Tahsil Talebe Derneği, SİVAS Devrimci Yüksek Öğrenim Derneği, URFA Yüksek Tahsil Cemiyeti, VAN Kültür ve Aydınlatma Derneği, DERİK Yüksek Öğrenim Kültür ve Yardımlaşma Derneği, KARAKOÇAN Öğretim Kültür ve Yardımlaşma Derneği, MİDAYAT Yüksek Tahsil Gençliği Derneği, NUSAYBIN Folklor Kulübü, SİVEREK Yüksek Tahsil Genelklik Derneği.

Emperializm ve ekonomik tuzakları

• Türkiye'nin devrimci güçleri bugün yurt içinde ve yurt dışında emperializme karşı savaşmaktadır. Bu savaşın etkili ve bilinçli bir biçimde sürdürülmesi için emperializmin ekonomik tuzaklarının da bilinmesi zorunludur. Yarın Türkiye'nin ekonomik hayatında emekçilerle omuz omuza sorumluluk alacak olan yüksek teknik öğrenim geneli, Montaj sanayii ve Ortak Pazar'a karşı savaş açmışтар. Aşağıda ITÜÖB Başkanı Harun Karadeniz ve İTÜTOTB Başkanı Çetin Uygur'un emperializmin ekonomik tuzakları üzerine hazırladıkları bir incelemeyi sunuyoruz.

MONTAJ sanayii, ortak Pazar, yabancı sermaye... İlk bakışta birbirinden ayrı gibi görünen bu konular ülkemizde ayrılmaz bir bütünsel olarak karşımıza çıkmaktadır.

Emperializm Türkiye'yi sömürüyor, diyoruz. Bu söz gerçek anlamda ekonomik yapıyı incelediğimiz zaman kaza-iyor.

Emperializm Türkiye'yi montaj sanayii, ortak pazar ve yabancı sermaye aracılığı ile sömürüyor. Amacımız Türkiye halkın geleceği açısından bir gerçek ortaya koymak ve halkın nasıl ve hangi kanallarla sömürüldüğünü belirlemektir.

Ekonominin Bağımsızlığı

Ekonominin bağımsızlığı olmayan bir ülkenin hiçbir yönünden bağımsızlığından söz edilemez. Emperialist devletler günümüzde iyi bilmektedirler ki bir ülkeyi en iyi sömürme ve yönetme yolu o ülkenin ekonomisine hâkim olma yoludur.

Emperialist bir devletin bir geri ülkenin ekonomisine hâkim olması içinde o ülkeyi yokettirmesi veya kendine bağımlı hale getirmesi gerekir.

Özellikle ABD yabancı sermaye kanadından yararlanarak Türkiye'ye soktuğu şirketleri aracılığı ile sanayimizin büyük bir bölümünde söz sahibi olmuştur.

Türkiye'de kendi kendine işleyebilecek bir sanayi tesisi kurulamamıştır. Çünkü bütün sanayi tesileri montaj tesisleridir. Çünkü yabancı sermayenin bu tesislerde payı büyükler ve yerli sanayimizin filizlenmesine izin vermemektedir.

Ortak Pazar'a girmemiz halinde ise emperialist devletlerin Türkiye'ye hakimiyeti tamamlanacak ve Türkiye tam bir pazar, tam bir sömürge durumuna düşecektir.

Bir ülkenin bağımsız olabilmesi ve bağımlılığının ortadan kaldırılması için ağır sanayi sahip olması gerekligi iktisadi bir gerçek olacak ortadadır.

Bu sanayinin tam bir tanımını vermek mümkünün değildir. Kabaca bir ta-

rif gerekiyor: Üretim yapabilmek için dışarıdan büyük ölçüde yarı mamul madde ithal etmek zorunda olan ve tüketim malları üretmen sanayide «montaj sanayii» diyoruz.

Montaj Sanayii Tam bir Sömürge Sanayiidir

Tarifteki iki özelliğe dikkat:

1) Büyük ölçüde yarı mamul madde ithal etmek zorundadır. Bu yarı mamul maddeyi satan devlet satışı durumunda geri ülkeye sanayi diye bir şeyle kalmaz.

2) Tüketim malları üretmen sanayidir. Yani hafif sanayidir... Bizdeki mallar ise çoğu ambalajlama biçimindedir veya gömlek duvarını aşmak için kurulmuş uydurma tesislerdir ki, sanayi bile değildir.

Gerçekte montaj sanayii her yönüyle zararlı olan bir sanayidir. Biz burala birkaç yontine degeceğiz.

1) Yerli sanayimizi baltalamakta ve yoketmektedir. Böyle ki: Türkiye'de montaj sanayii tesisleri kurulan yabancı firmalar güçlidir. Kendilerine rakip olabilecek her yerli sanayi kolunu batırmaktadır. Bu nedenle, milli sanayimizi kurulamamaktadır.

2) Montaj sanayii dışa bağı, dışa muhtaç bir sanayidir. Bu ise ülkeyi sanayide yararlananın söz sahibi olmasının demektir.

3) Ağır sanayinin kurulmasını engellenmektedir. Çünkü Türkiye'de ağır sanayi doğru atıacak en ufak bir adımı sanayimizi elinde bulunduran sömürge devletler derhal baltalyacaklardır. Aksi halde kendi üretimi artılarımı tüketeceleri pazarları kalmaz.

4) Montaj sanayii gerçekte sömürge devletlerin sanayilerinin bir uzantıdır. Ve bu yolla emperialist devletler kendi sanayilerini tamamlamakta ve geri ülkelere kolay sömürme olanaklılarına kavuşmaktadır.

Türkiye'de bir yabancı firmasının bir montaj tesisi kurmasının demek, Türkiye-

yi pazar olarak kendisine bağlaması demektir.

Kapitalist sanayi ülkeleri kapitalist ekonominin kurallarına uygun olarak kendi ihtiyaçlarından fazla mal üretirler. Toplum, ihtiyaçından fazla olan malları tüketemez. Bu tüketilmeyen mallara üretim artışı denir.

Kapitalist sanayi ülkeleri üretim artıklarını tüketebilmek, yani satabilmek için pazarlar aramaya başlarlar. Önemli olan bir defaya özel pazar bulmak değil, geri ülkelere pazar olarak kendine bagiamaktır. Sürekli pazar temin etmenin yolu da geri ülkelere bir takem şartlı anlaşmalarla montaj tesisi kurmakta.

Kapitalist sanayi ülkelерinin geri ülkelere montaj tesisleri kurmalarının ami nedeni o ülkeyi pazarlaştırmaktır, dedik. Bunun yanı sıra geri ülkelerde insan emeğiının ucuzluğu da onların ekşalarına uygundur. Çünkü kendi ülkesinde montaj için işçeye ödeyeceği paranın çok daha azıya geri ülkeye montaj yapabilmektedirler.

Ortak Pazar

AET (Avrupa Ekonomik Topluluğu) su devletlerden oluşur. Batı Almanya, Belçika, Fransa, Hollanda, İtalya, Lüksemburg. Söz konusu edilenler: Ingiltere, Danmarka, İrlanda, Norveç.

millerinin eksikliklerini bütünlüklebilmesi devletleri ise duruma göre aday üye olarak almaya yöneliklerdir.

Aşağıdaki tablo ortakların sömürme için nasıl bir örgütlenmeye gittiğini göstermektedir.

Ortak Pazar'da Üyelik Durumları

1) Tam Üyelik:
Batı Almanya, Belçika, Fransa, Hollanda, İtalya, Lüksemburg. Söz konusu edilenler: Ingiltere, Danmarka, İrlanda, Norveç.

2) Aday Üyelik (Ortağık):
a) Gümrük Birliği temeli üzerine aday üyeli: Türkiye, Yunanistan, İngiltere (Yalnız Avrupa kömür gelik topluluğu için özel ilişkisi.)

Söz konusu edilenler: Avusturya, İspanya, İsviçre.

b) Serbest ticaret bölgesi temeli üzerine aday üyeli: Kamerun, Madagaskar, Mali, Nijerya, Çat, Senega, Fildisi sahil, Merkezi Afrika, Gabo, Brazzaville Kongosu, Kinshasa Kongosu, Ruanda, Brundi, Somali, Togo, Miritanya, Yukarı Volta, Dahome, Nijer.

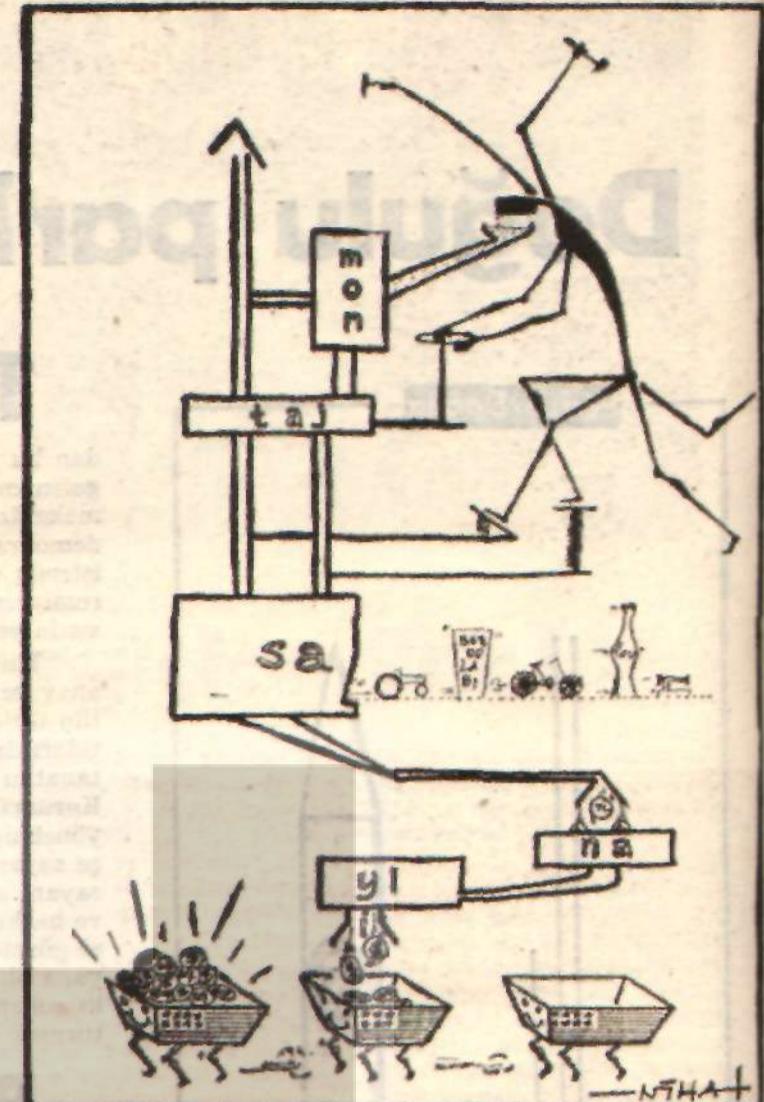
Söz konusu edilenler: Kenya, Uganda, Tanzanya.

3) Ticaret Anıtları:
Lübnan, İran, İsrail.

Söz konusu edilenler: Fas, Tunus, Cezayir, Yugoslavya.

Bu tablo gösteriyor ki, ortaklarla bir dayanışma kurarak Avrupa'nın birleşmesine doğru adım atarken kendi kapitalist ekonomilerinin eksikliklerini gidermek ve diğer devletlerden nasıl yararlanacaklarını tespit etmek yolunu tutuyorlardı.

Bu altı devlet bir kapitalist sanayi topluluğu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu topluluğun ekonomik problemlerinin başında yine tüketim artıkları için pazar bulma konusu gelir. Bu nedenle ortaklar kendilerine pazar aranmaya başlamışlardır. Ancak pazar diye değil de ortak adı altında sömürgeblecekleri devletlerin niteliklerini incelemişler; sonra sömürülde kendilerine göz yummasa gerekkenlerle yardımcı olabilecekleri tam üye almaya, kapitalist ekono-

Türkiye'de piyasa gibi kurulan montaj sanayi, aslında, her yönüyle emperyalist ülkelerin ekarları uğruna kurulmuş bir soygun şebekesidir.

Kapitalist sanayi ülkelere Türkiye'de montaj tesisi kurmasının bagcak nedenlerinden biri de, Türk emekcisini abuterini düşük ücretlerle sömürmektedir.

poze etmesi, bu köprünin kendi ekarlarına uygun düşeceğindendir.

Bugün Türkiye'de montaj tesisi kurmamış olan işbirlikçiler açısından düzenlilik, durum gibi olacak. Türkiye Ortak Pazar'a girince, Ortak Pazar Üyeleri Türkiye'de montaj tesisi kurmayı, kendi ülkesinde ürettiği naib Türkiye'ye gönderecektir. Bu durumda işbirlikçiler montajını bırakıp ithalatlığına gireceklar ve soygunlarını sürdüreceklerdir.

Yabancı Sermaye

Ülkemizdeki yabancı hakimiyetinin başlangıcı epey eskidir. Yabancılar ülkemiz ekonomisini ele geçirme ve kendilerine bağlı bir ekonomi kurma işini tarih boyunca gerçekleştirmeye çalışmışlardır.

Yabancıların ülkemiz ekonomisini ele geçirme çabalarını Kanuni Sultan Süleyman devrindeki kapitülasyonlara başladığını ve günümüzdeki Süleyman devrinde tamamlanmak üzere olduğunu ve hatta tamamlandığını söyleyebiliriz. Bu durumu daha iyi anlamak için sırasıyla ilk kapitülasyonları ve 1954'te eklenen ve haleen yürürlükte olan 6224 sayılı kanunu inceleyelim.

Kanuni Süleyman'ın Fransızlara tanıdığı imtiyazlardan bazılarını liselerimizde ders kitabı olarak okutulan Emin Oktay'in Lise III İlahi yazdığı Tarih kitabı (1966 basımı), sayfa 88'den aynen şahyoruz.

1) «Fransız ticaret gemileri osmanlı sularında serbestçe dolasacak, istedikleri limana girebilecekler.

2) Fransız tacirlerinden diğer yabancı taciriye nazaran daha az bir gümrük resmi alınacak yanı bu gümrük resmi ancak Türklerin verdikleri kadar olacak.

Peki Fransız ticaret gemilerinin Osmanlı sularına girmesi kapitülasyondur da, ithal malarımız Amerikan ticaret gemilerinin taşınması kapitülasyon değil midir? (Bilindiği gibi Amerika plaze çeşitli malar satarken satış protokolünde, malların kendi gemileriyle taşınması şartı koymaktadır.)

6224 Sayılı Kanun

Fransız tacirleri içte gümrük resmini azaltmak kapitülasyondur da, Ortak Pazar'ın altı devleti içte gümrük taşınan kaldırırmak kapitülasyon değil midir?

Bir gün tarih bu gerçekleri de yaşayacaktır.

«Yabancı sermayeyi Teşvik Kanunu»: Kabul tarihi 13.1.1964. No: 6224

Madde 2 — Bu kanunun tabikatı bakımından ana yabancı sermaye tabii aşağı gösterilen şekilde takdir ve tesbit olunan kıymetlerin mecmusu ifade eder.

a) Bu kanunun mevzuuna giren bir teşebbüsün verimli bir şekilde kurulması, teşvi veya yeniden faaliyete getirilmesi için hariçten ithal edilen,

1 — Yabancı para şeklindeki sermaye.

2 — Makine, tezgah, alat ve bı mahiyetteki mallar, makine aksamı, yedek parçalar ve malzeme ile komitenin kabul ettiği sair hizmetli mallar.

3 — Lisanslar, patent hakları ve alameti farika gibi fikri haklar ve hizmetler.

4-3 Üçüncü madde gereğince yeniden marka yarılacak surtiyle sermayeye kalbedilen kâr.

(yani bütün bunlar sermaye kabul edilmektedir.)

Madde 4 - a) Aşağıda yazılı kâr ve sermayeler, bu maddenin (c) fıkrası hükümlerine tabi olarak ana yabancı sermayenin mensup olduğu menzî memleket para cinsile ve cari resmi kambiyo rayicilerinden harice transfer edilir.

1 — 31 Aralık 1953 ten sonra elde edilmiş bulunan ve yürürlükteki vergi kanunlarına göre taşyif eden kazançlardan ana yabancı sermaye sahiblerine isabet eden net kâr.

2 — Bu kanuna tabi bir teşebbüsün kısmen veya tamamen tasfiyesi halinde, mâkul fiyatla satışı neticesi elde edilen hasılattan, ana yabancı sermayenin sahiblerine isabet eden hisse.

3 — Bu kanuna göre kurulmuş veya çalışmaktadır bir teşebbüs teşebbüsün kısmen veya tamamen tasfiyesi ana yabancı sermayenin kısmen veya tamamen, mâkul fiyatla satışı neticesi elde edilen hasılat.

4 — Bu kanunun 6 no'lu maddesi hükümleri dahilinde aktedilen bir dizi istikraz, istikraz mukavelesi hükümlerine göre hâlül eden resîlîm ve faizler.

(yani bütün bunları yurt dışına çıkarmaktadır. Zaten bu nedenleki ki yabancıların Türkiye'ye getirdiği yabancı sermaye götfürdüklerinden az olmaktadır.)

Madde 10 — Yerli sermaye ve teşebbüsler tamamen bütün haklar, muafiyetler ve kolaylıklarla aynı sahâlarda çalışan yabancı sermaye ve teşebbüsler de aynı şartlar dahilinde istifade edeler.

Kanuni Süleyman'ın Fransızlara verdiği kapitülasyonları da gördükten sonra bu kanunun ne ölçüde bir kapitülasyon kanunu olduğunu söylemeye gerek yok. Durum aşıgık ortadadır. Türkiye yabancı sermayenin çiftliği dumundadır.

Engel

Sömürgeimize ortam hazırlaması bir yana 6224 sayılı kanun Türkiye'nin kendi olanaklarıyla kalkınmasını bile engellemektedir.

Öyleki: 1954 ten bu yana yabancı sermayeyi teşvik kanunu gereğince mücadele alıp faaliyete geçmemiş bulunan 10 muhtelif yabancı sermaye kararnamesi 1968 nisanından sonra bakanlar kurulu iptal etmiştir.

Bu iptal kararları arasında müsadesi 1954'te alınmış olanlar bile vardır. Bu durum göstermektedir ki, Türkiye'de yabancı sermayenin kontrolü böyle bir şey yoktur.

Yabancıların su taktığı ise bilinen bir gerçekdir. Bir iş dalında işin alan yabancıların bir olsanlığının size oturuyorlar ve hiç bir iş yapmıyorlar. Böylece söz konusu olan olsanlığı biz değerlendiresek yabancı şirketeye rakip olacağımız demektir. Bu duruma en iyi örnek: Yabancı petrol şirketlerinin petrol havzalarını kapatarak üretim yapmamaları ve bizim üretim yapmanıza engel olmalarıdır.

2) Serbest sermaye dolasımı olmak. Bunun sonucu olarak zaten 6224 sayılı kanunla Türkiye'yi tıloc soymak ve doğa bağlamakta olan yabancı sermaye Türkiye'ye tamamen eline geçecektir.

3) Serbest sermaye dolasımı sonrasında Türk para bağımsızlığını tamamen yitirecektir.

4) Ortak pazara girmemiz halihazırda Türkiye'deki önemli yatırımları yabancılar planlayıp yapacaklardır. Doğal gazları yabancı sermaye planlama ve uygulamayı Türkiye'nin ekarlarına göre değil, kendi ekarlarına göre yapacaktır. Büyük projelerin yabancılar tarafından hazırlayıp yapılması ise Türkiye ekonomisinin dıştan yönetilmesi demektir.

BUGÜNÜ DURUM

Henüz ortak pazara girmedigimiz bu günlerde durum söyledir. Ortak Pazar Üyeleri Türkiye üzerinde kurmak istedikleri ekonomik hakimiyet ve soygun düzenini epeyce gerçekleştirmış ve şimdi onu tamamlamaya çalışmaya.

Türkiye'ye yardım konsorsiyumunun gerçek yüzünü görmemiz gerekiyor. Bu konsorsiyum tam bir emperyalist kurulum olarak bulunmaktadır. Konsorsiyum kendi ekarlarına uygun düşen projelere kredi açarken daha da ileri giderek Türkiye'nin sömürgelmesini koaylaştıracak olan kendi projelerini de empoze etmektedir. Örneğin Boğaz Köprüsünün yapılması teşvik ve em-

Toplumcu Türkler Münih caddelerinde yürüyor

Münih'te zorbaların devrimcilere saldırısı

Tıpkı
Türkiye'deki gibi
kuşkutulmuş bir
zorbalar
guruhi
sopalarla
devrimci
gençlerin
üzerine
saldırıyor.

Devrimci gençler zorbala mukabele ediyor

Zorbalar,
devrimcilerin
kendilerinden
gelen güdü
oturularını
görünce
solametli
kaçmaka
buluyorlar

Kanlı Pazar'ı protesto etmek üzere Münih'te yürüyüş yapan devrimci Türk gençlerine, eğilim ve konsolosluğun himayesindeki kuşkutulmuş zorbaların saldırısını geçen sayıda bildirildi. Yukarıda, bu saldırının olay yerinde A. Taşçı tarafından ANT İHA çekilen fotoğrafları görülmektedir. Öte yandan, Almanya Türk Öğrenci Federasyonu geçen hafta bir bildiri yayını yaparak, dışinceye kabs kuvvette karşı çıkanlara karşı Türk öğrencilerinin de emekçisinin yanında saldıruların suçluları metodları savunmakta hiçbir zaman bulunmayacaklarını açıklamıştır.

TİP Genel Yönetimi Kurulu toplantısında neler görüşüldü?

MEHMET ALİ AYBAR
— Başkan eleştirlenmesi —

Nihat Sargin,
partinin diğer
sosyalist
gülerin
gerisinde
kalındığını
söyledi.

TÜRKİYE İşçi Partisi Genel Yönetimi Kurulu, kongre bitimindeki görev hâlininden sonra ilk olağan toplantısını önceki cumartesi ve pazar günleri Ankara'da yapmıştır.

Gerek olağanüstü kongreden üç ay sonra partinin yüksek kademelerinin durumunu yansımış, gerekse partinin sekiz ay sonra milletvekili genel seçimlerine ne şekilde hazırlanmışlığını göstermesi bakımından genel yönetim kurulu toplantısının büyük önem taşıdığını göstermiştir.

Toplantı ile ilgili haberler günlük basına, fist kademelede kongre öncesi anlaşılmazlıkların sırname olduğu şeklinde yansımıştır. Tüzük değişikliklerini yapıp dengeli bir yönetim kurduktan sonra kongre kararları uyarınca genel yönetim kurulundan parti içi demokrasiyi, derinlemesine örgütlenmeye ve devrimci bir tutumu gerçekleştirmesini bekleyen teşkilat için gerçekten şevk kirici olan bu haberler maalesef asılsız değildir, buna göre doğrudur.

Toplantı hakkında aldığınız bilgilerden ögrenmişimize göre, özellikle genel başkanın her türlü eleştiriye tahammüsüz davranışları yüzünden TİP'in üst kademeleri bütün teşkilatça özlenen yoğun çalışma havasına girememişler, iki günlük toplantının büyük kısmında temel sorunlara inemeyip usul tartışmalarıyla zaman kaybetmişlerdir.

Genel Yönetim Kurulu toplantısını Genel Başkan Mehmet Ali Aybar uzun bir konuşma ile açmış, daha sonra Merkez Yürütme Kurulu'nun raporu okunmuştur. Aybar'ın konuşması, iceriği itibariyle, merkez yürütmeye kurulu raporundan pek farklı değildir. Her ikisinde de, öncelikle Türkiye'de son aylarda devrimci güçlere karşı girişilen baskı ve sindirme hareketleri üzerinde durulurak, «Bütün bulaşın, partimiz tarafundan hassasiyetle izlenmiş, bildiri ve demeçlerle olayların gerçek yüzü kamuoyuna yansıtılmış ve iktidarm bu kanun dışı tutumu protesto edilmiştir» denilmektedir. Daha sonra parti içi sorunlar üzerinde durularak «parti içi disiplin» konusunda genel merkezin görüşü söyle ifade edilmektedir:

«TİP, demokratik, bağımsız, sosyalist bir partidir. Kanun yoluyla seçimde iktidara gelmeyi ve seçimde iktidardan gitmeyi kabul ve ilan etmiştir. TİP'e üye olan herkesin bu temel ilkeye bağlı olması ve bunu içtenlikle savunması, partili olmanın başı gelen şartlarından biridir.

Bu temel ilkeye bağlı kalmak şartıyla parti organları ve bu organlarda her üyenin görüşlerini açıklayıp fikirlerini sonuna kadar savunması hakkı var ve görevidir. Ancak konu karara bağlandıktan sonra karar kendi fikrine aykırı da olsa, muhalefeti orda sona erer ve bu kararı varlığıyla savunur. Bir kusur üyenin birlikte peşin hükümlü olarak muhalefet yapmaları mümkün değildir. Oysa bugün partiniz içinde böyle bir muhalefeti sürdürmek isteyen bir grubun bulunduğu gözden kaçınmamaktadır. Merkez yürütmeye kurulumuz bu gibi olaylar üzerinde hassasiyetle durmaktadır. Sonuçlarımız yüksek kurula arzedecektir.»

Raporda işi hareketleri üzerinde de uzun olarak durulduktan sonra «gençlik sorunu» ele alınmaktadır, yüksek öğrenim genelliğinin bağımsızlık hareketinin dinamik bir unsuru olduğu belirterek söyle denilmektedir:

«Gençliğin yürüttüğü mücadelenin etkinliğini açıltacak olumsuz teriplere ve her türlü provokasyonlara karşı onları uyarmak önemli bir görevi vardır. Özellikle hakim çevrelerin ve emperyalist ajanlarının provokasyonlara yaratıkları anarşik ortam halki bezirmekte ve bunun sebebi olarak da gençlik gösterilmektedir. Gerçek dişi olsa bu durumu açıklayarak, bu çevrelerin maskesini düşürmek ve gençliğin temiz, yurisever duygularının sömürgülmesine meydan vermemek, busha görevlerimizdenidir.

Gençlik, anayasa çizgisinde sosyalizm ve bağımsızlık mücadelenini kılıçlısemeye itenmek istenilmektedir. Oysa hep bildiğimiz gibi Türkiye için tek geçerli ve gerçek mücadelenin yolu, partimizin tüzük ve programında açıklanan demokratik ve bağımsız sosyalizm yoludur. Eyletlarımıza, onlara tartışmak, onlardan bir şeyler öğrenerek, fakat onlara bilmekleri doğruları ve hesap etmedikleri ihtiyaçları belirtmiştir:

Merkez Yürütme Kurulu raporunun daha sonraki bölümünde ise teşkilatlanma ve genel seçimle ilgili sorunlar üzerinde durulmaktadır. Raporda belirtildiğine göre, sonbahardaki genel seçimlerde partilerin sadece bütün İlçe kurullarını tamamladıkları ilerde seçime katılabilmelerini öngören bir seçme kanunu değişikliği söz konusudur. Bütün ilerde teşkilatı tamam olduğu için, AP gibi CHP'nin de bu değişikliği desteklemesi mümkün değildir. Bu ihtiyal göz önünde tutularak bütün ilerin tam teşkilat hale getirilmesi için çalışılmaktadır. İlk hamlede merkez yürütmeye kurulu teşkilat burosunda görevlendirilen dört genel merkez ekibinin çalışmaları birlikte bir kısım İl yöneticilerinin de kendi olanaklarıyla yaptıkları çalışmaların sonunda TİP'in bütün ilerlerinin kurulmuş olduğu İl sayısı 4'ten 20'ye çıkartılmıştır. Helen TİP, Ağrı, Amasya, Bingöl, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Gaziantep, Hatay, İçel, İstanbul, Kırklareli, Kocaeli, Manisa, Nevşehir, Niğde, Sakarya, Samsun, Tekirdağ ve Tunceli illerinde tam teşkilatlaşmıştır. Kastamonu ilinde de ilk defa TİP örgütü kurulmuş olup halen TİP'in hiç teşkilatı olmayan beg İl kalmıştır; Gümüşhane, Erzincan, Kütahya, Sinop ve Çankırı.

Merkez Yürütme Kurulu, partinin seçimlerde başarı sağlaması için gerekli unsurları da söyle belirtmiştir:

Amaç, egemen sınıfı işbaşından uzaklaştırmaktır!

Jean Paul SARTRE

İşçi üreticilerine zam yapılması isteklerini desteklemek üzerine geçen hafta Fransa'da 24 saatlik bir genel grev yapılmıştır. Grev sırasında Fransız Genel İşçi Birliği (CGT) ve Ulusal Öğrenci Birliği tarafından da çeşitli gösteriler yapılmıştır. Hareket, geçen Mayıs - Haziran başlayan işçi - öğrenciliklerin güçlenerek devam ettiğini ortaya koymaktadır. Ünlü Fransız düşünürü Jean Paul Sartre, aşağıdaki yazısında devrimci işçi - öğrencili hareketinin asıl amacının De Gaulle ve egemen sınıfların yönetimini yıkmak olduğunu açıklamaktadır.

BİZLER, uzun süredir Fransa'da yaşayan yaşıtları yakasından tuttuğu gibi dıgari atan 12 Temmuz kararnamesi, Fransız Radyo ve Televizyonu'nda çalışan gazetecilerin sten oğrılıklarla, birçok özel kurumda işçilerin işne son verilmesi gibi olayları yaralayıp mahküm ederken - ki bu sonuncudan, hukmet, dolaylı yoldan, ama bütünüyle sorumludur - bana sorarsanız bunların kaçınılmazı mümkün yaşıtlar olduğunu, bunlardan kaçınabilece ya da işlediği kuruları sonrasında düzeltiblise, yöneticiler çok daha iyi olacakları ümidiyoruz.

Bir başka deyisle, kötü De Gaulle'cilik yoktur; dolayısıyla, işbu de olmas. Yalnızca De Gaulle yönetimi vardır, hepse bu. Size anlayacağınız, şimdiki rejim, ödü gereği, savaglıkta olduğumuz egemen sınıfın temsilcisidir. İçinde yaşadığınız kentsiyolu (bourgeois) toplumda, Devlet Örgütü, ister istemez savastığınız sınıfın elindedir. — Belki başka toplumiarda da durum böyledir, ama biz şimdilik kendimizi inceliyoruz. — Bizer 12 Temmuz kararının bozulmasını isterken, Hükümet'ten bunu elde edecek güte olsak bile, kararın kaldırılmasının Ekim ayındaki «öğrenci kıyımı», Charonne kırımı ya da Ben Barka'nın kaçırılmasını önleyeceğî hayalline kapılmışız. Örtbas edilen, ıstıne sänger çekilen ve asia unutmadığımız bütün bu olaylar, şimdiki yönetim bigiminin dolaylı sonuçlarıdır; tıpkı Mayıs olayları sırasında, Gay - Lussac adedinde öğrencilerin kıyasta çoplaması gibi, bütün bunlar rejim'in nitelikini dile getirmekte, aynı zamanda onu mahküm etmektedirler.

Baskı, sömürmenlerin sömürdüklerine araklı uyguladıklarını bir eylemdir. Simea firmasında olduğu gibi, düzenli bir saldıri biçimini elabilir, işin içine silahlı serserileri de karıstırabilirler; sürekli bir içten atılma tehlikesine, gözdağılarına, sendikal emekçinin düzenli bir biçimde arkadaşlarından ayrılmama çabasına da indirgenebilir; şuna da bu bigimde, hep vardır, gözümüzün öndindedir. Çünkü, ister bomba gibi patlasın, ister burnunun ucunu göstermekle yetinsin — ancak şiddet sırıtlı ve ayakta tutabilir

siddetlerin en büyüğü olan sömürfiydi. Bu açıdan bakılırsa, her şey — ve özellikle işçilerin çalışma özgürlüğüyle işe adam alma şiddetin ta kendisidir, her an baskıya dönülebilir. Silahı ve kanlı bastırmalar, toplum polisi adı altında bir sürü insan biraraya toplayarak düşensizliği sürdürme çabalari, içinde yaşadığımız toplumda, emekçilere karşı aralıksız uygulanan bastırmmanın yalnız bir türdür. Şimdiki yönetim bunu uluorta kullanmamaya çalışır, ancak korktuğu ve kendini tehlikede hissettiği zaman bu yola başvurur. Gerçekte, kuvvetle başvurmanın, buna karar verenler işin tatsız sonuçlara yol açmamak için görülen bir durumdur. Hepimiz billyoruz ki, geçen eğitim yılının başında beri, kuvvet yoluyla bastırma, bütün öğrencilere gösterilerinden önce ortaya çıkmış ve bu gösterileri kuşkırtmış, sonunda öğrencileri ayaklanmaya zorlamış, bunun ardından da on milyon emekçinin grevi gelmiştir. Bazaarının thanet saydıkları bir takım gevşeklikleri göstermemek, belki de yönetimin bastırıcı siyasetine karşı gitme ihtiyacı duymayacağız, çünkü o zaman ortada ne De Gaulle yönetimi, ne de siyaseti kalacak.

Demek ki, açık ve resmi bastırma, yönetimin emekçilere karşı verdiği sürekli savagın bir amandan, rejimin olana çiplaklılığı ortaya çıktıktan andan başka bir şey değildir. Bu yüzden de, pek çok kimsenin, benimle birlikte, baskıcı ve bastırıcı yönetimin kötülüğünü haykırırken, bu rejimi yumusamak işin değil, bu vesileyle, adı geçen yönetimin insanlardan gizlemeye çalıştığı içgenc çiplaklığını herkese göstermek için uğraştığımıza inandığı kanınlıyorum. Bastırma, sınıflar arası kavganın, işverenlerce yürütülen en müzkin, zaman zaman da en keskin bigimdir. Karşıbastırma da hiç ara vermeden buna karşı çıkmak sururdadır. Zaman zaman o da çok keskin bigimlere girebilir, Mayıs'taki gibi; baskaldırı bigimini alabilir; ancak günde bilmek zorunda yarar, asıl amacımız, arkadaşımıza yardım gibi — günde ereklerin ötesinde, egemen sınıfın işbahasından uzaklaştırmamasıdır. Baskı ve bastırma, ancak ve ancak o zaman son bulacaktır.

De Gaulle yönetimini ve onun arkasındaki egemen sınıfları şiddetle suçlayarak emekçi halkın kökü devrim isteyen ünlü Fransız düşünürü Jean Paul Sartre...

FRANSA'DA BİR SOKAK ÇATIŞMASI
— Asıl çarpışma egemen sınıfı emekçi sınıfı arasındadır —

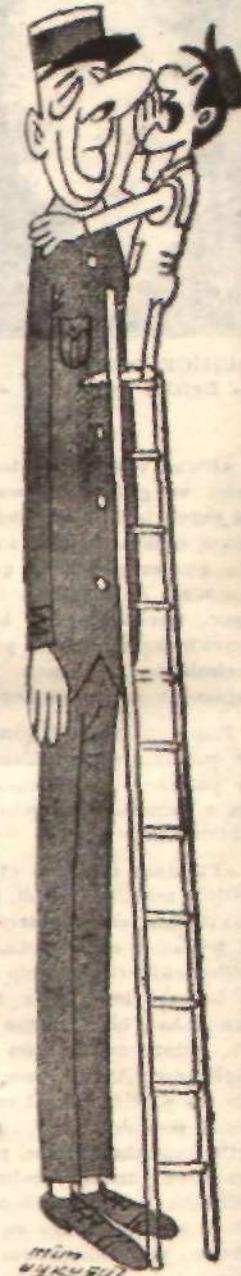
Ayrıca sunu da bilmek zorundayız ki, çelimeye dâlige pashasına da olsa, desteklememiz gereken daha başka kavga biçimleri de vardır: iktidar hem sokakta, hem de işyerlerinde söyle geçirir; Mayıs olayları sırasında polislerin Réaumur sokaklarında öğrencileri gösterikleri korkunç tepki, ortada belli bir neden yokken — daha doğrusu varken — öğrencilerin üstine yürütülen militan işçiler de gösteriyor id. İktidar ve onututan çevreler bunu çok iyi bilmekte, hazırlıklarını ona göre yapmaktadır.

Kavgamızın nedeni ahlaki bir tiksinti değildir. Bizer, yönetici sınıfı ve onun Hükümeti'ni istese islemeyeceği suçlar içen değil, tam tersine, istese de islemememeli, edemeyeceği suçlar için mahkum ediyoruz ve bu suçlar, kavgamızın siyasadır olduğunu açıkça ortaya koymuyor.

Eğer nedenle, Baskı ve Bastırma ile Savas Komitemiz de, onu destekleyeceğimiz olmaz, tıpkı savasacaklarını tartışmayı bir yana bırakıp on iki ilke üzerinde birlegemetidirler:

1. Kentsiyolu sınıfı kendi kazdıgı kuyulara dâfırmak. III., IV., V. Cumhuriyet adlarıyla birbirini izlemiş bulunan uydurma demokrasiler, göğüslerini kabartan ve Fransa'nın kendi sınıflarına göre, «özgür dünya» dedığımızı su kan ve yüksülük cehennemine girebilmesine izin veren bir süre yasa çıkarımlarıdır. Bu yasaların bir kısmı düpeli uyutmacıdır. Bir kısmı, kentsiyolu sınıfı tarafından ve yalnız kendisi için, yükselen bir sınıf olduğu sıradan elde edilmiş hakları dile getirmektedir. Baziları — örneğin grev hakının tanınan yasa — işçi sınıfının eylemiyle kabul ettirmiştir. Hiç bir hükümet onları bütünüyle saymaz, ama bu yasalar hâlâ yürürlüktedir. Hele bizim hükümet, gittikçe daha

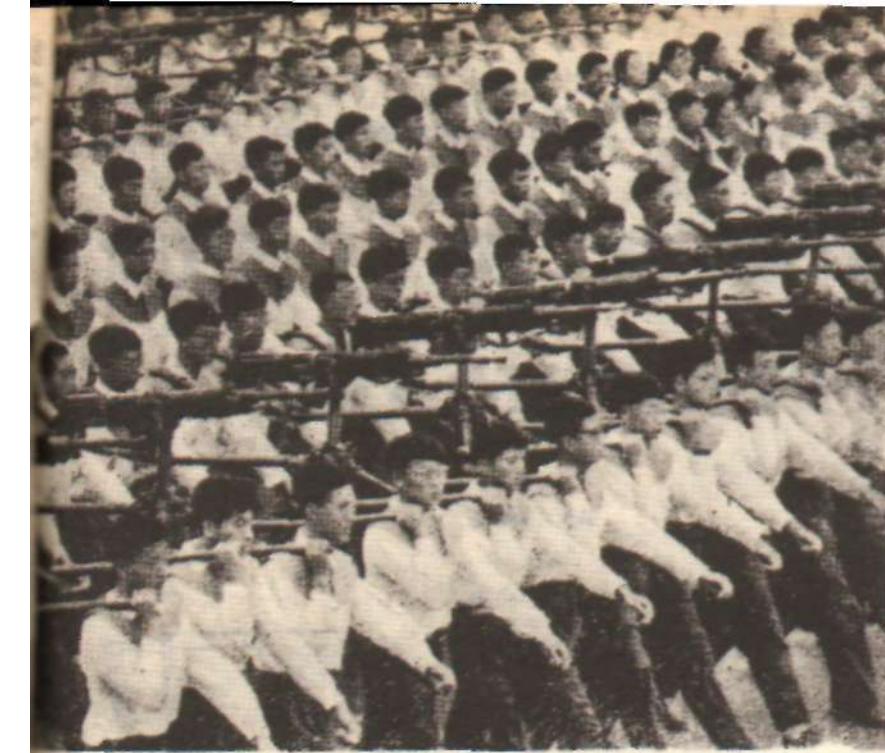
sık çığnemekte bu yasaları. Buda, onların, artık tekelci ya da çokeci sermayeciliğe uygun düşmediklerini göstermektedir; yöneticiler, kaldırılmaya cesaret edemedikleri için çığnemektedir onları. Bu yasaların hep kötü degildir, ama ancak toplumculuk gelip de kendilerine somut bir işarik (muhteva) kazandırdığı zaman değer kazanacaklardır. Bizer, bu yasalara sahip çıkarken, onlara dayanarak baskı ve bastırıcı hareketleri mahküm ederken onları — hiç değilse bugünkü biçimleriley — korumak değil, kentsiyolu sınıfı kendi gelişmeleri içinde okmaza sokmak istiyoruz. «Action» (Eylem) Gazetesi'nin bir günlük baskısı toplatılmıştır: yasa buna engeldir. Bir ya da birkaç yaza su varsa, adilet temsilci gazetenin ancak birkaç nüshasını toplatırabilir. Şimdi, «Action», hükümeti mahkemeye vermiştir. Çok da iyidir. Bu dava, bizimizden prenslerin güçlerini kötüye kullanıklarını gösterecektir halka; ama işin aşırıda, söz konusu olan sey, De Gaulle yönetimi ve dolayısıyla kentsiyolu Örgütü: bizim toplumiarda iktidar demek, ödü gereği, eldeki güçin kötüye kullanılması demektir. Oyleyse, yerlesik Düzen'in bütün kurbanlarına yardım etmeyi onanımızda yarar vardır. Aşağıda bütün dâvalar, yerlesik dâlînenin kurunlarını sarıtmaktadır. Aynı şekilde, bizer, yine yasa adıma, 12 Temmuz kararının kaldırılmasını isterken, bu işi sömürgeye dayanan ve onu güvenlik altına alan bir yasa dâlînenine duyduğumuz saygı yüzünden yapmıyoruz. Bunu, isteseler, bizim yardımımız olmadan da, açık ya da gizli toplantılar yapabilecek yigit gençlerin yardımına koşmak için de yapmıyoruz. Sözü geçen kararın kaldırılmasını isterken, XIX. yüzyılda yurttaşlara verilmiş bulunan azıtsız özgürlük

YAZISIZ

gün birougın egemen sınıflar da hognutsuzluk yaratığına göstermek ereğini güdüyoruz.

2. Haber verme işini kendimiz görev edinmeliyiz. Buna anamı şu: her seyden önce, bastırmanın gelip geçici bir olgu değil, rejimin yapısının gerekliliği sürekli bir yöntemi olduğunu göstermek zorundayız. De Gaulle'ün yerinde kalanemesi için, Fransız Radyo ve Televizyonu'nda çalışan gazetecilerin işten atılması gerekiyor. Atılanlar başkaldırı, yakalanmış kişiler, devrimci insanlar mıdır acaba? Televizyon'da gereğinden fazla siyaset mi yapmış, yoksa yapmak mı istemişlerdir? Asla: tam tersine, onlar siyaset - dişi kalmak, tarafsız haberler vermek, sonra yalan söylememek istiyorlardı. Ancak, onların bu dilekleri kabul edilseydi, bakanları uydurma haberlerini nerde yayacaklardı? General De Gaulle, ashında, on yıllık iktidarından

sonra devrimin esigine getirdiği bir ilkeye yaptığı iyilikleri nerde anlatılabildi? Övüne övüne? Komünist Partisi'nin öğrencilere küfürlerle saldırdığını, grevlerle bir an önce sona erdirmek üzere sahip çıktığını çok iyi bildiği halde, büyük bir viedan rahatlığı içinde, İlkbahar olaylarını bu partinin yaratığını nerde ilân edebildi? Yagadığınız toplum yalana dayanmaktadır ve Devlet'in görevi Basın ve Yayın Organları'ni, bu yalanı unutmaz bir biçimde bütün yemek odalarına yarmakta kullanmaktadır. İsten atılan gazetecileri savunmak, bu hareketin altında yatan rejimi koruma kayısını açığa çıkarmaktır. Devlet ya yalan söylemek, ya da çokluk gitmek durumundadır. Dinleyicileri ayagının altındaki desteği gekip almadıkça yalan söylemeye devam edecektir.

Ancak, gazetelerin es geçtikleri ve bizim elimizdeki bütün olanakları kullanarak kavgayı sürdürden gençlere bile öğretmek sorunda olduğumuz gey, işçi sınıfının, tepesine çöken baskı ve bastırmaya karşı koystaki üstün kavga güçtür. Halkı, işçi sınıfının hayal kırıklığına uğradığını, ağız açık, apışıp kaldığını, egemen sınıf kargasında direğinde inandırmaktan daha sağlam bir sey olamaz. Hemen her yerde, inatçı ve yaman grevler var; taga kentlerinden birinde, bütün işyerleri, tek bir işçinin isten atılmasını kınamak üzere ayaga kalkmıştır. Kavgayı sürdürüler, her yerde, son derece güçlidürler. Anesk, genel durum konusunda, öbür işyerlerindeki kavganın durumu konusunda haber almadıkları için, savasa tek başlarına devam etmek, kimi zaman da, yalnız kaldıkları sanısına kepmak tehlikesiyle kargı kargıdırlar. Pek yakında, siyasi çözümlemeye girişmeden, sağaşerlerinin hazırladığı haberleri öbür kavgacılarla ullaştıran ve bütün haberleri derleyen bir yayın organı kurulacağından eminim; bunun yanıtıyla, bütün Fransa'da, gündiye kadarki olaylarda gücünü ve bilincini göstermiş bulunan işçi sınıfının, De Gaulle'ün baskıcı ve bastırıcı yönetimine karşı gerçek bir kavganın, yanı genel ve tek elden yönetilen bir eylemin temellerini atmam mümkün olacaktır.

Le Nouvel Observateur'dan
Çeviren: Bertan ONARAN

Çin - Sovyet sınır çatışması üzerine her iki taraf da silahlı kuvvetlerine alarm vermiştir. Yukarıda resimde Sovyet, sağda ise ise Çin silahlı kuvvetleri görülmektedir.

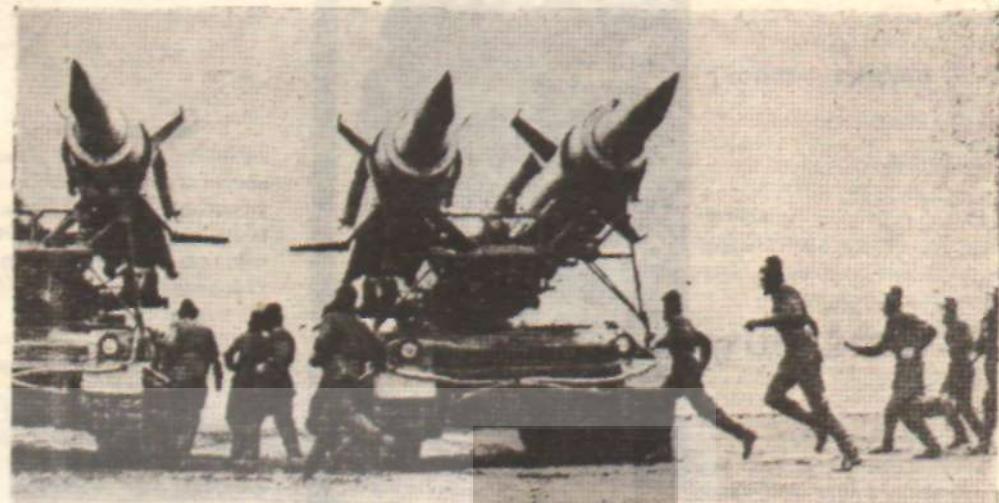
BİRLİK Amerika'nın yeni başkanı Nixon'ın Sovyetlerle görüşmelere girismeden önce Avrupa'da müttefiklerle temaslarında bulunduğu bir sırada, zakodUDA patlak veren bir sınır çatışması bütün dikkatleri Sovyet - Çin anlaşmazlığının üzerine çekmiş bulunmaktadır. Süpahesiz bu olay Sovyet - Çin anlaşmazlığını iyiden iyileşti. İki günlerde bu yana iki sosyalist güçler karşı karsıya getiren sürütsümlerini ne ilki, ne de sonuncusudur. Gerekten de, beş bin kilometrelük ortak sınır sahip bulunan iki ülke arasında daha çok politik hedefleri amaçlayan bu tür sınır sürütsümleri her zaman olagelmıştır. Ne var ki, daha çok idolojik plana bir söz düşkünlüğü gerevesi içinde kalın soyut müttefikteki çatışmaların giz geçikçe sevmiştir. Bugün siddet düzeylerine ulaşmasına bakılırsa, gelecek, iki ülke arasında ne dozu, ne de kapsamlı sınımdan kısırlıkmeyecek vahim olayların patlak vermesi ihtimaliyle yükü göründmektedir. Mesele bu yönyle, sadece iki sosyalist ülke arasındaki ilişkiler değil, sosyalist gelişimin tümünü ilgilendirmektedir.

Nitekim, iki sosyalist güç arasındaki anlaşmazlık, sosyalist ülkeler arasındaki bütün anlaşmazlık ve sürütsümlerde olduğu gibi, kapitalist dünya tarafından bu kez de alıbildiği istismar edilmiş, Sovyet - Çin savaş, ya da Sovyetlerin Çekoslovakya gibi Çin'de istilaya hazırlıkları türde, doğrudan doğruya sosyalist gelişimi gözden düşürmeye amaclayan çeşitli spekülatyonların öne sürülmemesine yol açmıştır.

Sovyet - Çin anlaşmazlığı böylece bir yandan içsel sosyalist düşüncede ve söyleme gelişiminde, öbür yandan da bu gelişmeleri bizzat sosyalist gelişimi baltalamayı amaçlayan spekülatyonlar fırsat vermektedir.

Çin şizminin nedenleri elbetteki son derece karmaşık. Mao'nun putlaştırılması, kırmızı muhafizler, kültür devriminin şüphesi Çin'e özgü nedenleri mevcuttur. Dört insandan birinin, Çin'e olduğu bir dünyada Çin'in öncüsü elbette yadsınmak, Mao'nun düşüncesi, sosyalist yoldaki ezenin yüzyılığın 700 milyon'uk bir ulusun alegjin pençesinden kurtulup eğitici uygurğu düzeylerine ulaşmasındaki büyük rolü, dostusun, düşmanın da tasnim zorunda olduğu gereklerdir. Ama bütün buntular Mao ve arkadaşlarının gerek içe, gerekse dışa sürdürdükleri hagnaz ve katli politikanı su veya bu biçimde ve dozda tasvip edilmesini gerektirmez. Çin'in de, Mao'nun da tarihsel ağırlığı, olaylara objektif ve eleştirel bir biçimde bakılmaması engellememelidir. Daskanski Adası yanında blasphem siddet düzeyi, Mao ve ekibinin iki yıl aşkın bir sürede girişikleri ihlaller mücadelede hiçbir ölçü ve senin tanımaksız otkilleri menfi tohumları sonucudur. Kültür devriminin acımasız katılığı içinde şartlanmış Çin işçilerinin Sovyet sınır muhafizlerini öldürmekle hıncalarını alamamaları olayı üzerinde ciddi bir biçimde durmak gereklidir. Hele olayın ardından, yakında toplanacak olan Dokuzuncu Kongre'de Sovyetler Birliği ve öbür sosyalist ülkelerin normal ilişkilere döndürmesi isteyenler sindirim, Moskova'da düzenlenmesi engörülün komünist partileri toplantısını engellemek, giderek kültür devriminin yarattığı ekonomik krizi, yırtılmayı, hoşnutsuzlukları gizlemek, yine yakında yapılmasına muhtemel olan Moskova - Washington zirvesini baskı altında tutmak gibi politik endişelerin bulunması, meseleyi daha da vahim duruma getirmektedir.

Çin'in Sovyetler Birliği'nden Çarlık zamanında ele geçirilen bazı toprakları, özellikle Mançurya sınırlarındaki bölgeleri geri vermesini talep etmesi gibi garip isteklerine rağmen, sınır olaylarının toprak talebinden çok politik amacacla çıkarıldığı kanıtmıştır. Bu olayların her gün biraz daha artan şiddet aşamalarına ullaştığını bakılarak ilerde daha ciddi sürütsümlerin patlak vermesi ihtiyali mevcuttur.

Hüseyin BAŞ

Dostlik Damanski olayındaki şiddetin, Çin ile ilişkilerde Krusçev'ten bu yana temkinli ve soğukkanlı bir politika izleyen Sovyetler Birliği'nin sabırını tasırmış, bu gibi sınır sürütsümlerinin artık sırıtlımadan ibaret kalmayaçğını belirtmektedir. Buna birlikte, Sovyetler'in olaylardan Çin ulusunu değil, doğrudan doğruya Mao ve ekibini sorumlu tutmaya gayet göstermesi, Çin'in bugün içinde bulunduğu genel konjonktür, iki ülke arasında gerçek bir silahlı çatışma ihtimalini ortadan kaldırılmaktadır.

16 Mayıs 1969 tarihinde Mao'nun bizzat kaleme aldığı Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin özel bildirisile başlayan «Büyük Kültür Devrimi», sloganlarının parlaklığma rağmen, icasaş dahil Çin'i bir ustanın öbür uca temelden sarılmıştır. Mao ve ekibi iki yılsonunda iktidar savunmuş kazanmış görünümektedir. Partinin işçilerin, sendikaların hizmetiyle halkın aksına kurulmuş, örgütleri dağıtılmıştır. Sosyalist dünya ile normal ilişkilerden, sosyalist dünyamın bütünlüğünden yana olan yöneticiler birbirini ardından yönetimden uzaklaştırılmıştır. Bütün saldırılara rağmen garip bir biçimde yerinde duran Lai Sao Si de ahiyet bundan bir süre önce ekilmiştir. Mao ve ekibi aynı zamanda toplantıları öngören dokuzuncu kongrede bu iki yılın getiri yüzüne zaferini yaşamaya hazırlanmaktadır. Kültür Devrimini yönetimi Mao'nun başkanlığında askeri komite (Lin Piao), Kültür devrimi guru (kuramçı Cen Po-ta ve Mao'nun karısı Qiang Tsing) ve devlet konseyi (Qu En Lay) üçlüyü yönetmektedir. İki yılın devrede bu üç örgüt arasında da mücadele eksiksiz olmuş, denge zaman zaman biri yada öbürü aleyhine bozulmuştur. Buna birlikte, kesiş propaganda çalışmaları da rağmen sosyalist bütünü içinde yer almaya amaclayan bir dördüncü unsuru ağırlandı da hesaba katılmak gerekmektedir. Bu unsurun, gerçek bir politikaya dönümede bugün de hile yarın ağırlığı mutlaka duyurucudan kimse yahsiş olmamalıdır.

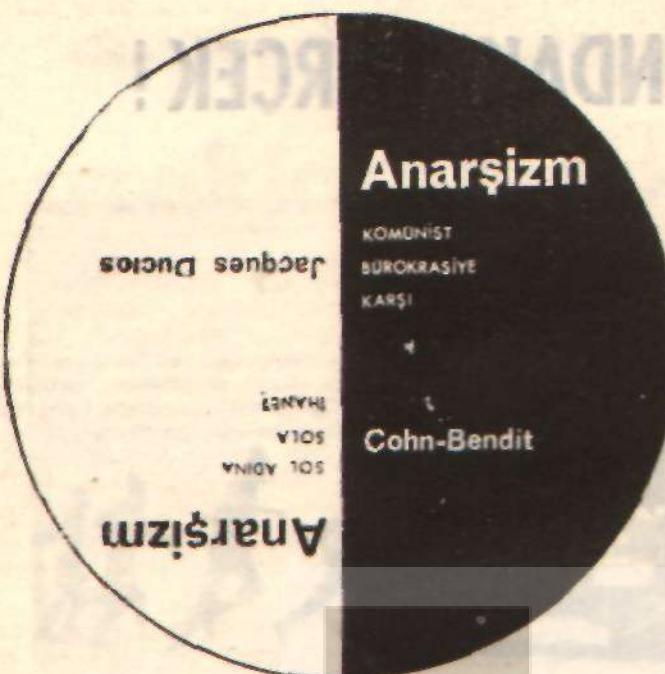
Çin, Mao ve arkadaşlarının katı politikasını yüzünden Bandung'ta doğan umitleri sarsmıştır. Sosyalist kesimdeki, üçüncü dünyadaki büyük prestijinden Çin gerçekçi gibi yararlanamamış, içe ve dışta yürüttüğü eğitime sözden ibaret, gerçeklerle bağdaşmayan politikasıyla ağırlığı ölçüsünde rol oynayan olağanlıkların geniş çapta kaybetmiştir. Bugün Çin'in dünyadaki etkisi, batının endüstri toplumlarındada baş gösteren gauchiste zevzeklikler ve sınırlı politikalar şampiyonu Arnayutik bir yana bırakılmış, soyut planla seyreder bir propaganda faaliyetinden şarttır. Buna karşılık, gerçekleri nice sayın bu slogan politikasının son derece zararlı etkileri zaman zaman görülmüştür. Bu konudaki en etkili ve ihsil verici şenek, Endonezya'dır. Mao ve ekibinin sorunsuz propagandası ve keskinbine faaliyetleri, Endonezya'daki sosyalist hareketi berhalde uzun yıldar igo bunca emek ve acı ile geldiği yerden tepteklak düşürmüştür, fakat takımı koskoca bir sosyalist örgütü eski benzeri görülmektedir. Bu şenekler Latin Amerika'dan Afrika'ya, Fransa'dan Ortadoğu'ya uzatmak mümkündür.

Kısaltıcı su: Gerçek olmayan politikalar bütün parlak görüşüslere rağmen sosyalist hareket işin yararını elde etmemektedir. Çin bu yüzden hem doğal bir biçimde içinde olması gereken sosyalist dünyada, hem de ülkesi dünyada ve de dünyasının öbür ülkelerinde ayrı düşmüştür, kendisini bile yahsiş bırakmıştır.

Sosyalizm doumusp katı bir doktrin değildir. Sosyalizm hareketidir. Sosyalizm özü, temeli, putlaşturmaya, soyulmaya, politik mistisizme karşıdır; ama nerede olursa olsun, kim tarafından yapılmış olursa olsun, karşısındır.

Sosyalistler bu meseleye cesaretle eğilmek zorundadır.

Türkiye'de ilk defa çift taraflı kitap

ANT'İN KARŞITLAR DİZİSİ

ANT YAYINLARI, bu yeni dizisinde, belli konularda karşı görüşlere sahip düşüncülerin eserlerini bir araya getirerek çift taraflı tek kitabı konu olarak, geçen yıl öğrenci hareketleri sırasında ortaya çıkan anarşist ve «gauchiste» akımlar seçmiştir. Çift kapaklı kitabı bir yanında anarşizm ve «gauchisme» savunan Daniel Cohn - Bendit'in, öteki yanında bu akımları şiddetle suçlayan Fransız markistlerinden Jacques Duclos'un tezleri yer almaktadır. Dört renkli, ofset baskılı ve çift taraflı kapaklı içinde 240 sayfa 7.5 Lira'dır.

İNCE MEMED | Sekizinci Baskı

Yağar Kemal'in Dince cildi de yakında çıkacak olan romanının birinci cildi. 557 sayfa, 15 Lira

ROMAN GİBİ

Sabıha Sertel'in 1919 - 1950 arasındaki mücadelelerini belgeleyenin amları. 422 sayfa 15 Lira

SAVAŞ ANILARI (2. Baskı)

Ernesto Che Guevara'nın Kilba devrim savasının öyküsünü anlatan kitabı. Türkçesi: Seçkin Çağan, 300 sayfa, 10 Lira.

SIYAH İKTİDAR

Geng zenci lideri Stokely Carmichael Siyah İktidarları anlatıyor. Türkçesi: Can Yıldız, 200 sayfa, 7.5 Lira.

NAZIM HİKMET'İN POLEMİKLERİ

Kemal Süker, Ünlü ozanın bütün kalemlerini bir araya getiriyor. 174 sayfa, 7.5 Lira

SABAHATTİN ALİ DOSYASI

Yakın tarihin en korkunç siyasi cinayetine Kemal Süker ilk defa ışık tutuyor. 174 sayfa, 7.5 Lira.

ORTADİREK

Yağar Kemal'in olağan yılda tamamladığı dev Üçlüsünden birinci kitabı. 460 sayfa, 15 Lira.

YER DEMİR GÖK BAKIR

Yağar Kemal, dev Üçlüsünden ikinci kitabından inanın bir dizi dünyam yaratısını anlatıyor. 498 sayfa, 15 Lira.

ÖLMEZ OTU

Yağar Kemal'in dev Üçlüsünden son bölümü. Türkçesi en büyük ustalıkla kullandığı kitabı. 456 sayfa, 15 Lira.

ÜÇ ANADOLU EFSANESİ

Yağar Kemal'in kaleminden Körolu, Karacaoglan ve Alageylük efsaneleri. 288 sayfa, 10 Lira.

GERILLA NEDİR

Che ve Castro'nun hocası Albert Bayo, gerilla teknikini öğretiyor. Türkçesi: Mekin Gönenç, 194 sayfa, 5 Lira.

YAŞANTIM

Kvetuenko, Stalin dönemini ve sonrasında sanat hayatını anlatıyor. Türkçesi: Tektaş Agaoglu, 144 sayfa, 5 Lira.

DEVRİMÇİ YAYINEVLERİNE ÇAĞRI

Nazım Hikmet'in anısına bir borcumuz var!

Ali EMRE

SON yıllarda, büyük ozanımız Nazım Hikmet'in yapıtları yurdumuzda da yayınlanır oldu. Kimisi toplantıda, kimisinin yaymaları tutuklandı. 20 nci yüzyılın en büyük yazarlarından birisinin kendi yurdunda ve kendi dilinden ancak yeni yeni (o da ne sıkıntılardan karşılığından!) okunabilecek korkunç bir şey!

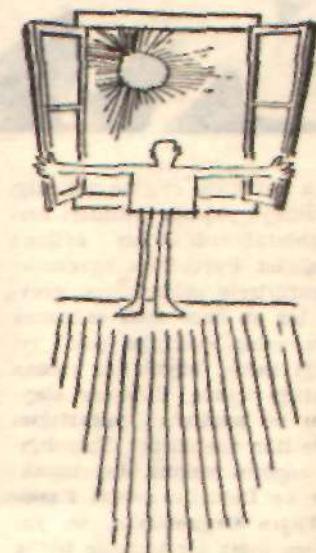
Elbette bu baskı geçecek ve yakında «güneşli günler» görecek, elbette yakında Nazım'ın günlük yaşamındaki hakikiyetini alacak; büyük ustaların şiirlerini Türk radyolarında dinleyeceğiz gürül gürül, Türk okullarında Nazım genc kuşaklarla tanıtılacak bütün görkemli le.

Ancak o «güneşli günler» gelinceye kadar devrimci yayınevlerine bir görev düşüyor. Herhangi bir görev değil bu; şenemli bir iş, bir boyun borcu: Nazım'la ilgili yayınları bir dizi sevmak, Nazım'ın gereği gibi anlaşılmamı sağlamak.

Yayımcılarımız şimdiden dek egemen sınıfların baskularına yığıncağı direndiler, çok sıkıntıya göğüs gerdiler ama yine de Nazım'ı çağdaş Türk okuyucusuna iletmeyi başardılar. Ancak bu işin kavgası sırasında önemli bir şey gümme gitti: Nazım'ın edebi - siyasal kişiliği gerçekte işlenmedi. Demek istedigimi: şunu: Nazım büyük ozan, tamam, biliyoruz bunu; seviyoruz Nazım'. Ama yetmiyor bu. Nazım devrimci adam, esinin kavgasından alıñ; bellirli bir tarihsel dönemin toplumsal - siyasal - ekonomik yaşantısından alıñ. «Koyda tenha yıkanaan Leyla'ya karşı» göz şızmak değil onun işi. «Armut satar gibi sanatı okkaya satanları anlamak için yazdıklarının arkasındaki maddi olaylar ve duyguları örgütünlü bilmeye ge-

laylar ve duyguları örgütünlü, yani Nazım'ın edebi - siyasal kişiliğini.

Bu yolda bir hayli kitap yarınlanır gerçi, tam olmamakla beraber. Bir kaçırmamıssı: Dostlarının amları: Orhan Kemal'den NÄZIM HİKMET LE ÜÇ BUÇUK YIL (HAPISHANE HATIRALARI), Balaban'dan SAİR BABA VE DAMDAKİLER. Eski dostlarının amları: Vâli Nurettin'den BU DÜNYADAN NÄZIM GEÇTİ, Şevket Süreyya Aydemir'den SU YU ARAYAN ADAM. Nazım'ın otobiyografik romanı: YAŞAMAK GÜZEL SEY BEKARDEŞİM. Nazım'ın özel mektupları: Kemal Tahir'in «KEMAL TAHİR'E MAHPUSHANE DEN MEKTUPLAR». Memet Fuat'in «OĞLUM, CANIM EVLADIM MEMEDİM». Son olarak da, ozanımızın Sovyetler Birliği'nde yakın dost olduğu ünlü bir gazeteci, Radyo Fish «NÄZIM'İN ÇİLESİ» kitabında büyük ustamın hayatını anlatıyor. (Bu kitabı arkasındaki nottan övünçle okuyoruz: «Bu kitap, Maksim Gorki tarafından kurulan ve içinde Shakespeare, Goethe, Balzac, Tolstoy gibi dahlî sanatçılardan sıralandığı BÜYÜK ADAMLARIN HAYATLARI isimli dizide, 1968 Kasımında

Desen : Tan ORAL

Moskova'da yayımlanmış ve 150.000 adedi bulan ilk baskısı 11 ay içinde tükenerken 1969 Ocagında 2. baskısına geçilmiştir.

Bu arada, yukarıda sayılanlar gibi biyografik nitelikte olmakla beraber, ANT ve MAT Yayınları da Kemal Süker'in ikili ilgili araştırmastyat Nazzım'ın edebi - siyasal kişiliğine ıskalı

Almanya'da
yaratığı
skandal
öribas
edilen
devlet
operası
menşebi
Ertugrul
lige

Bir takım kişiler vardır Türkiye'de, kendilerine sanatçılar olur olmaz. Hele bir de arka buldular mı, gezerler sanat kurumlarını basına. Gerçek sanatçuların yükselmelerini engelleyip köstekledikleri gibi, bir de basında bulundukları - dayalarının yardımıyla doğal! - kurumların adını kötüye kullanıp frenk ileriinde, Türk sanatının zaten iyi tamadığı, tanıtılmadığı yerlerde türlü para dalavereleri, kaçakçılık oyunları çevirir bunlar.

İşte bunlardan biri de, Amerikan otellerindeki kapıbabıktan devlet operası bas yönetmenliğine mi suramış, nadir, bilmem, sözde sanatçı biri. Federal Almanya'daki, daha doğrusu Münih'teki asıl görevi ise her türülü silah kaçakçılığı, dava karaborsasıdır.

Bu adam, adı bizce bilinen bir bankadaki kasada kaçak silah'ı ve mermi sakladığından, Münih polisince tutuklandı bir süre önce. Ne var ki suçu başkasının üzerine yikip kurtulması yoluyla buldu geçici olarak. Bu sözde sanatçı - kaçakçının zinâcire bir çokları arasında Opera Genel Müdürlüğü, Millî Eğitim ve Maliye Bakanlığı yetkilileri, çeşitli sömürgecilik bankaların yetkilileri de dahil olduğundan, bir «özelsel serbest bırakma» ileminden söz ediliyor burada. Bu konu ilerde daha derinlemesine eğlecek!

Asıl Türk sanatçları için önemli olan, bu «sanatçının tutuklandıktan sonra sorğu yargıcı karşısındaki savunması»

rek yok (Hoc, böylelerini anlayamaya bile gerek yok ya!). Ama Nazım öyle değil. Nazım gırılderiley kavga etmiş, gırılderiley sevmış, gırılderiley üzülmüş, gırılderiley devrim yoluna koymuş. Radyo Fish'in deyişile «şırlı yazmamış, şırı yaşamış». Nazım'ın gırılderileri Nazım'ın yaşamışından ayrılmaz, soyutlamaz. Bunun için okuyucuların bilmesi gerek Nazım'ın yapıtlarının arkasında yatan maddi o-

Arka arkaya eserleri yayanınan büyük Türk ozan Nazım Hikmet üzerine ciddi araştırmalar yapılmasının zamanı gelmiştir. Bu konuda büyük görev devrimci yazarlara ve yaynevlerine düşmektedir.

tuttu: «NAZIM HİKMET DOSYASI» ve «NAZIM HİKMETİN POLEMİKLERİ». Yine ANT Yayınları arasında çıkan Sabiha Zekeriya Sertel'in «ROMAN GİBİ» adlı anıları da hem o devrin koşullarını açıklaması, hem de Nazım'ın o devrin içindeki yerini anlatmasıyla büyük katkıda bulunuyor ozanımızın anlaşılmasına.

Ama bütün bunlar yeterli mi? Değil. Çünkü okuyucu için zor ve dağınık bir yöntem oluyor bu. Önce ozanın yapıtlarını okuyor (iste bir sorun daha: bazı şiirler aynı aynı metinler halinde çıkyor değişik yayınlarında), kendi beğenimizle göre değerlendirmiyoruz ve kendi bilgilimizde göre değerlendirmiyoruz. Sonra da, yukarıda sıralanan ki-

taplarda rastlarsak o yapıtları ilgili bilgilere, yeniden yarlıgara varıyoruz bu kez, yeni bilgilerin içindedir. Böylece Nazım'ın şiirlerini gereğince bilmek ve doğru yorumlamak bir rastlantıya kahyor coğu kez.

Bu sakıncayı ortadan kaldırırmak gereklidir. Bunun da en büyük yükü yayınverilerinin omuzlarında: Nazım'ın yapıtları yalnız yayınlanmamalı artık, metinler kargılasmalı ve açıklanmalı olmalıdır. Bunu yapabilmek kolay değil, biliyoruz; uzun araştırmalar gereklidir. Ama Nazım da şiirlerini söyle kolayca yazıyor degildi. Radyo Fish anlatıyor, Nazım «Bu dünyamın en kahki işi sairlik» dermiş, «kendi yüregini yiyeceksin ve başkalarına da ikram edeceksin

tatluları iç». Sonra «MEMLEKETİMDEN İNSAN MANZARALARI»nda nasıl anlatıyor şiir yazmanın güclüğünü; Karataş behçivan Kazım'ın ağzından:

«Dedim ya şiir yazıyor,
şair yazıyor, boru değil.
Senin şiir yazdığını var mı?
Yalnız yazılan güldür güldür
okursunuz.

Ben gördüm nasıl yapıldığını
bu işin,
bağıvaşıkları heter bir şey,
turfaşa sebze yetiştiğimden
tire bile zor.

Şair yazarken hiç dikkat et-
tin mi Celal'e?

Her seferinde sanki herif on
bes yaşında kız olmuş da
kırvana kırvana
kemikleri açıp çatır-
dayarak
ağrılar içinde genç
doğuruyor

sunak her seferinde dünyayı
yatırıyor yeniden.»

Nazım'ın böyle büyük çaba-
larla bize aktardığı şiirlerini,
bizim de, işin kolayına kaçma-
dan, gereğince anlayabilemek ve
değerlendirmek için her ne ge-
rekiyorsa onu yapmamız zorun-
lu artık.

Bu işi yapabilecek değerli araştırmalarınız var, biliyoruz.
Hatta bu yolda yer yer örnek-

de biliyoruz. Ancak daha ses
seda çıkmadı, umarız vaz geç-
mediler bu uğraşlarından. Baş-
ka araştırmalarдан da bekliyoruz.
Nazım'ın yapıtlarını tek tek açıklayan ayrıntılı basınlar hazırlamalarını. Yukarda sayılan kitaplar (örneğin KEMAL TAHİR'E MAHFUSHANEDEN MEKTUPLAR) bu iş için gerekli verileri sağlayabilir. Ayrıca Nazım'ın dostlarından sağ olanlar da eksik bilgileri tamamlayabilirler. Tek bu işe göndel verecek bir araştırmacı olısan ortaya

Hıç kuşku yok, koca Nazım'ı
gok kimse seviyor. Şimdi ka-
dar yayınlanan kitaplar yet-
iyor tura. Samizdat yapıtlarının
büyük coğulugu yaygınlaşıyor
Türkçemizde. Evet, seviyoruz
onu.

... Fakat sevmek
anlamak
demek
değil!

Sıvarın
gök uzun
bir köprüsü var
duymakla anlamamız
venda.»

Nazım'ı gereğince anamak
bir sorumluluk günümüzdür. Bu-
yük kavgaların eğinden iken,
Nazım'ı mutlaka bilmek ve Na-
zım'la bileyerek gereklidir. Bu-
nun içinden de Nazım'ın kendi kendisini nasıl anladığını açıklayacak araştırmacıları bekliyoruz. Çünkü,

...Nazım'ı anamak demek,
yapımı Nazım gibi anamak
demektir!...»

Türkiye için bir sanat skandalı!

Yıldırım DAĞYELİ
— Münih'ten yazıyor —

dr. Aşağıdaki satırlar aynen 27 Şubat 1969 tarihli, Federal Almanya'nın ciddi liberal güncelcilerinden olan Süddeutsche Zeitung'tan alınmıştır:

..... Münih sorgu yargıcı yakın doğulu tutukluların büyük bir hayal gücü olduğunu söylediğinden sonra şunları anlatmıştır: «Geçenlerde yaşadığını elde edilmiş 120 tabancaya yakalanan biri bana sorgusunda «kendisinin İstanbullu bir opera yönetmeni olduğunu ve Federal Almanya'ya Eski Heidelberg, Başbozkır, Kuşbaş için kostüm almaya geldiğini» söyledi. Sonra paketleri ayrıca mutlu tutulmuş. Gıysiler arasında birde tabancalar çıkmış. «Bunları ne yapayım», demiş ve bunun için «20 tabancayı alıp, onları orada Rhein ırmağına atmak için Köln'e gittim» dedi. Benim, silahları burada Isar ırmağına da atabilme olanlığı iddugunu söylemem üzerine, bana «Rhein'in opera yönetmeni olarak onun akıma daha kolay geldiğini» söyledi.....»

İşte bir sanatçı bozuntusunun Türk sanatına frenk ille-
rine yaptığı kötüfüllük! Yillardır Nazım Hikmet'in, Aziz Ne-
sin'in, Yaşar Kemal'in, Orhan Veli'nin yapıtları Türk sanatını
Avrupa'ya tanıtmıştı. öte yandan bir bayağı
kaçaklı kendini Türk sanatının ardına gizliyerek savunuyor.

Artık sanatı gerçek sanatçıya teslim etmenin ve kaçaklı-
qları, düzenbazları işlerine geldikleri için sanat kurumlarının
başlarına getirenlere «DUR» demenin tam zamanıdır.

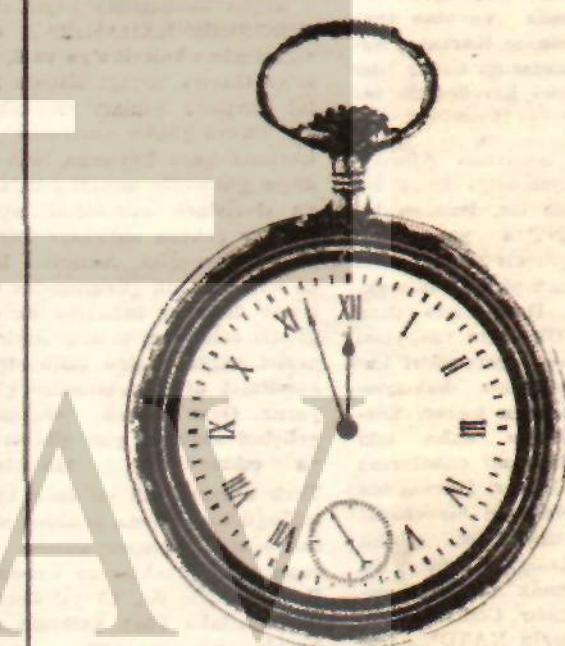
ANT'in yakında
çıkacak 2 kitabı

DUZENİN
YABANCILASMASI

(Bağılaşma)

IDRİS KÜÇÜKÖMER

■
ÇİZGİLİ
DÜNYA
(Karikatür Albümü)
FERRUH DOĞAN

Reklâm, işlerinizi saat gibi yürütür

REKLÂM VE TANITMA FAALİYETLERİNİZİ
yurt içinde ve dışında

EN ETKİLİ VE EN İSRAFSIZ ŞEKLDE YÜRÜTMEK İÇİN
Kurumumuz hizmetlerinden faydalannız

BASIN İLAN KURUMU

Cağaloğlu, Türkçe Cad. no: 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

ANADOLU BASININDA BAĞIMSIZLIK KAVGASI

EMPERYALİZME ve
sömürge kargı dire-
ssa emekçi halkın yurt içinde ve
yurt dışında protesto hareket-
leri sürüp giderken Anadolou'-
nu dört bir yanında ve yurt
dağı toplumcuların yayınla-
şıkları gazete, dergi ve bro-
şürlerle bu anti-emperialist
ve sosyalist mücadele gönçle-
dirmektedir.

Gegen nafta Zonguldak Ereğlisii'nde toplumcu bir grup tarafından «ÇIKIŞ» adı altında yeni bir aylık dergi yayınlanmaya başlamıştır. Türkiye'de emekçi halk kitelerinin ideolojik sağdan eğitilmesi ve yetistirilmesi için aylık dergilerin büyük önemini taşıdığı şüphesizdir. Daha önce yayınlanmış aylık toplumcu dergilere ek olarak bir aydan beri yayın hayatını sürdürmek Aydının bu bakımından büyük bir boşluğu doldurmuştur. Çıkış Dergisi de, tagrada mütevazı inançları fakat değerli bir muhteva ile hazırlanan toplumcu bir yayın olarak ilk sayısında çıkış nedenini şöyle açıklamaktadır: «Çıkış, TİP'in sözde yönetici kadrosu ile olsun süre uyutulması, saptırılmış haksız olas devrimci taban arasındaki ölenemez iletişimin, sosyal şartların da gelişimiyle egleştiirmasıyla var olmuştur. Çıkış'ın kadrosu TİP'in devrimci tabunu mensup olduğu gibi, temel güdü ve varoluş sebebinde de TİP'in bütün yurttaki devrimci uyelerinden almaktadır. Çıkış olumlu yaalarıyla yurt içindeki bütün devrimcilerin kabararmış olduğu gibi, Bodrum'da dağlarında vurulan devrimci, Vietnam Kurtuluş Savaşı kahramanlarına kadar tüm dünyaya devrimci hareketinin bir meyvasıdır.»

Londra da toplantı Kibris'ın Türklerin yayınladığı aylık Siyaset Bülten'de ise, bundan bir süre önce ANT'ta yayınlanan NATO ile ilgili bir yazı İktibas edildikten sonra şöyle denilmektedir: «ANT Dergisi'nde çıkan bu yazı NATO'cuların yaveyası altında gizlenen gerçekleri kamuoyuna duyurması, bakırından önemli olduğu kadar, Türkiye'nin NATO'ya daha sıkı bağlarla bağlanması çabalarına da ışık tutmaktadır. Durum biz Kibris'hılar için ayrı bir chemiyet keshbetmektedir, çünkü biliniyor ki, Amerika Kibris'ı da NATO'ya katmak için hayli çaba harcamaktadır. Cemaatler arası görüşmelerin NATO'ya uygun şekilde gelişmesi ve sonuçlanması gayretleri de halkımızdan gizli değildir. Halkımız görüşmelerden Kibris'in bağımsızlığı esasına dayanan adil ve memfaatlerimize uygun bir an-

**Memleket
gerçeklerine
çevrilmek !**

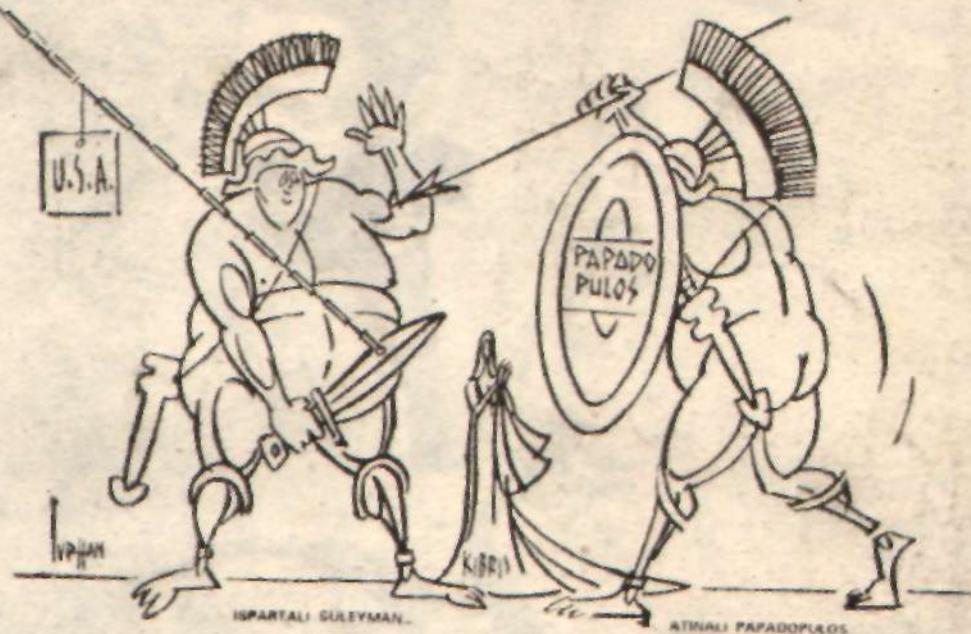
Sauayi Bakani Mehmet Turgut'un eşi Türkân Turgut, Türk Ev Kadınları Derneği'nin de başkan bir üyesi. Sabahat Gülay, Vecihe Beyhan, Mehlika Balanhoğlu, Nezihе Tunçer ve arkadaşlarıyla birlikte ev kadınlarımda memleket gerçeklerine geyrilmesine çalışıyorlar. Hafta sonunda Marmara Oteli'nde düzenlenenleri Anadolu Gececi'nde de misafirleri halk müziğine cevirdiler. Bir araba, birkaç koyun, üçan güvercinler, kaşıklar, kilimlerle bir köy dekorunda önce saz şairleri dinlendi, sonra yurttan sesler ekibi Anadolu'nu sesini duyurdu, daha sonra da halk türkülerinden düzenlenen dans müziğiyle dansetti misafirler!

GÜL PERŞİ
(Aksaray - 18.3.1969)

zum şekli beklerken, Amerika, NATO içinde derterimizi yeni şekilde sürdürmek gayretindedir. Etrafımızda döndürülen dolaplara halkımız uyanık olsun!

Kelkit havzasında yayınlanan YENİŞEBINKARAHİSAR Gazetesi'nde «Amerika'ya ve 6. Filo'ya Hayır» başlığı altında Polat Savuncu günleri yazmaktadır: «Kara günler yaşıyoruz. Ak koyunlu kara koynunun belli olduğu günlerdir bunlar. Anlayınca sıvırısına saz misali aydın kafalar çökten anladılar Türkiye'nin gerçekini. Amerika inat ve israrla, milli gururumuza öylesine darbeler indiriyor ki, sağımızı solumuzu şarşırıp içeriçigerici, sağrı - soğu, milliyetçi komünist diye birbirimize gitiriyoruz. Oysa gerçek, olayların gelişimi sonunda gün gibi ortaya çıkmaktadır. Mücadele, Türk ulusunu, 45 yıl önce kurduğu kuskancına yeniden ahrak sömürün emperyalizme ve onun yerli ortaklarına karşıdır. Bu mücadelede de, 45 yıl örekli gibi mutlaka Türk hakının zaferiyle sonuçlanacaktır.»

Malatya'da yayınlanan HAL-KIN DERDI Gazetesi'nde M. Veligil, mahalli seçimler sırasında sosyalistlerin büyük bağımsızlığından Malatya'da 1929

Turhan Selcuk - (Yeni İstanbul, 11.3.1999)

Dükalık'ta panik !

Hafta içerisinde gazetelerin spor sayfalarında büyük başlıklarla bir haber yer aldı. «Şampiyonluğu İstanbul'un elinden almak istiyorlar». Dikkatin korkusunun nedeni, bir taraflı takımının nefeslerini enselerinde duymaları, liderlige bir taraflı takımının adaylığını koymasından.

Bu anı sannıza en iyi aşıkhıyan, liderlige adaylığım koyas Eskişehirspor'un hali amicosu Orhan. Kendisine soranlara hep aynı cümleyi tekrarlıyor: «Bu dönemde İstanbul dükâğının hiç değilse futboldaki saltanatını yıkmak amacındayız».

milletvekili genel seçiminin de
daha büyük başarılarla sonuç-
laşmas için şu uyarıda bulun-
maktadır: «1969 gelmiştir ve se-
çim yıldır. Olanakları ne ka-
dar az, yolu ne kadar çetin olur-
sa olsun, Malatya TİP örgütü-
nün birlik ve beraberlik içinde
yürüttüğü çalışmalarla en az
40.000 oy alacağı inancı içinde-
yiz. Malatya'mızın vişit, uyu-

Hariçten gazel!

Türkiye'de vahim badiseler olacagá benziyor. Bütün kardeslerime ehemmiyetle tavsiye ediyorum. Komünistler ihtilal yapmaya calkisirlarsa, halk Orgeneral Cemal Tursi Pasa'yi desteklemelidir.

Allah milletinizin yardımıcısı olsun.

MEHMET SEVKİ EYGI
(Bugün - 9.3.1969)

Orgeneral "Cemal" Tural Fasa'nın vazifesinden alındığım teessürlü öğrendim. Kendilerine sıhhat ve afiyetler diler, Kader-i İlahî'nın, komünistleri ezmek hususunda zat-ı şeaaatpenahilerine fırsat vermesini niyaz ederim. Moskof emperyalizminin uşaklarının inşaallah sevincleri bosa çıkacaktır.

MEHMET ŞEVKET EYGI
(Bugün - 15.3.1969)

CHP bu seçimde Türkiye İşçi Partisi'nden hatırlı sayılır derecede korkmaktadır. Neden korkuyorlar TİP'ten? Çünkü emekçi halkın, yani işçilerin, topraksız köylülerin yada toprağı as köylülerin, küçük esnafın, küçük memurların kendisine set çevirip TİP'e dört elle sarılacaklarını biliyorlar da, ondan korkuyorlar..

Fatsa'da yayınlanan YESİL FATSA Gazetesi'nde Ziya Yılmaz, Kanh Pazar olaylarında sonra kaleme aldığı yazida bütün baskılara ve kan dökümler rağmen sosyalistlerin milletadelsinin durmayacağılığını söyle bildiriyor: «Ama Türk sosyalistlerinin gektikleri bunea sıkınlar boş gitmiyor, gitmeyecek de. Atalan köylülerinin 6 ağaca elindeki hazine topraklarını işgal etmesi buna bir örnek. Akhisar köylülerinin tüttün mitingi buna ikinci örnek. Singer Grevi, Derby Grevi, 20 bin öğretmenin büyük eğitim yürüyüşü, Amerikan emperyalizmine karşı koyan ve bu uğurda şimdiden üç şehit veren aydın gençliğin korkusuz, bilinçli direnişi, hepsi hepsi, çabalardan başa gitmediğine çekilen sıkınların, uğranılan haksızlığın, bu uğurda verilen başların, boş gitmediğinin bir örneğidir.»

Tunceli'de yayınlanan EZİLENLER Gazetesi'nde Kemal Burkay, okurlarına şu çağrıda bulunmaktadır: «**Kardeşler**, yanık insanlar, birleşik bir güç olalım. Kara kuvveti yemek için. Halkımızın kardeşliği, birliği, gerçek mutluluğu için. Çünkü biz alevi ve sünbi, doğulu ve batılı tümleri görüşlü, halktaa yana insanları birleştirmek, iy bir düzeni, herkesin gerçekten hür olduğu bir düzeni bir an önce kurabiliriz. Öyle bir düzen

Herkes çalışın, hakkın alınsın.
Herkes inancında, kanaatinde
hür olsun. Herkese eşit davranışlsın.
Dilinden dolayı eşit, inancından
soyundan dolayı eşit davranışlsın.
Öyle bir düzen ki kağıt üstünde
yazılı olas gerçekten hâya
geçsin!